

ERDÉLYI LAPOK

Ngs. Ram
HUNGÁRIA, I. Disz.

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lei.
Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Római egyezmény a középeurópai gazdasági és politikai béke érdekében

Hadat üzentünk az autarchia kinövésének, — mondotta a magyar miniszterelnök. — A szombaton létrejött alapegyezmény jegyzőkönyvének pontos szövege

Az olasz—magyar—osztrák hármastalálkozás eredményeiről a résztvevő kormányfők elégedetten nyilatkoznak. A sajtóbeli kísérő zenéből nem hiányzik a kételkedés se az eredmények értéke felől, de nem hiányzik a túlsordult magasztalás se. Vannak olyan hangok, hogy a római új hármastalálkozás kezdete lesz Középeurópa rendbejövételének, s vele az európai béke tökéletes őszinteségének.

Minden túlzás nélkül azt lehet mondani, hogy a hármastalálkozón olyan kérdésekkel foglalkoztak, amelyek a Dunavölgy államait és Németországot erősen érdeklik. Eldöntött megállapodások ugyan nem jöttek létre, de három államnak: Olaszországnak, Magyarországnak és Ausztriának a gazdasági és politikai együttműködésre törekvése megnyilatkozott. Ez a megnyilvánulás esetleg biztatásul szolgálhat a többi érdekelt államokra is, hogy a hármastalálkozást még több állam együttműködésévé bővítsék.

Elsősorban Németország jöhet e szempontból szóba, amely hajlandó Ausztria függetlenségének a biztosítására, ha ez a függetlenség nemcsak a nagyméretűtől való különállást jelenti, hanem a francia és olasz nagyhatalmi lenyűgözésből való szabadulást is. Magyarország az, amely a Németországgal való összhangot, különösen a mezőgazdasági érdekek végett leginkább szükségesnek látja s ennek lehetőségeit mindenképpen nyitva tartja. Ennek jele volt az, hogy Gömbös

magyar miniszterelnök még a hármastanácskozás során is Rómában az ottani német nagykövettel hosszas tárgyalást folytatott. A magyar külpolitika a maga külön nemzeti igényei érdekében is tartani akarja a német vonalat, amint azt Bethlen István gróf egyik cikke is fejtegette.

A hármastalálkozó kettős egyezményre végződött, amit még szombat este aláírt Mussolini, Gömbös és Dollfuss. A kettős egyezmény alapján további részletes egyezmények következnek, még a három állam közötti kölcsönös kivitelek lehetőségei szaporítására, Magyarország gabonatermése értékesítésére és a triezsi kikötő fokozottabb igénybevételére.

Részletes távirataink ez ügyre vonatkozólag a következők:

Két jegyzőkönyv tulterhelt diplomáciai nyelvezettel.

(Róma.) A hármastalálkozó politikai és gazdasági vonatkozású egyezményeiről két jegyzőkönyv készült, amelyeknek szombaton este hat óra után volt meg az aláírása ünnepléses külsőségek között. A két jegyzőkönyvnek megvan a diplomáciai nyelvezet szerinti barokk stílusa, amely közbevetett mondatok görögületein keresztül beszél, s amelyben a főmondat szürke és a mellékmondatokban van a lényegesebb tartalom. A politikai jegy-

zőkönyv szövege a következő:

— A magyar miniszterelnök, az osztrák köztársaság szövetségi kancellárja és Olaszország királyának kormányfője

abból a törekvésből kiindulva, hogy mindhárom állam önállóságának és jogainak tiszteletben tartása alapján

a béke fenntartásához és az európai gazdasági újjáépítéshez hozzájáruljanak;

meggyőződve, hogy a három állam ilyen együttműködése meg fogja teremteni a tárgyi előfeltételeket más államokkal való együttműködéshez,

a fentebbi célok elérésére kötelezik magukat, hogy mindazon kérdésekben, amelyek őket különösen érdeklik,

de más általános jellegű kérdésekben is tanácskoznak egymással az irányban,

hogy a Magyarország és Ausztria, továbbá Magyarország és Olaszország, valamint Ausztria és Olaszország között a fennálló barátsági szerződések szellemében,

amelyek számos közös érdek felismerésén alapulnak,

az európai államok, különösen Magyarország, Ausztria és Olaszország között a

A magyar miniszterelnök Budapesten rádiónyilatkozatot adott a római egyezmény jelentőségéről

Budapestről jelentik. Gömbös Gyula, miniszterelnök vasárnap este 10 óra 20 perckor érkezett meg Budapestre. Bár hivatalos fogadás nem volt, a déli pályaudvaron hatalmas közönség jelent meg a miniszterelnök üdvözlésére. A miniszterelnök nyomban, ahogy a vonatról leszállt, már az állomáson nyilatkozatot mondott be a rádióba:

— Amikor újból magyar földre lépek, első legyen hódolatom Ofélméltósága, Magyarország kormányzója iránt és a magyar nemzet iránt. De amikor ezt hangsúlyozom, hálával kell megemlékeznem Mussoliniról és a fasiszta Olaszországról, valamint Dollfuss kancellárjáról, akikkel együtt való tárgyalásom rendkívül szívélyes és úgy hiszem, eredményes volt. Nagy lelki megnyugvással vettem részt a római tanácskozásokon, mert az volt az érzésem, hogy az egész magyar nemzet mint egy ember áll a háttér mögött. Hiszen jól tudta mindenki, hogy magyar ügyről is van szó. Magáról a tárgyalásról nincs sok mondanivalóm. A két jegyzőkönyv és hivatalos kommuniké mindent megmond. Aki tud politikai szemmel nézni, megérti a politikai jegyzőkönyvet, aki ért a gazdasági kérdésekhez, megérti a gazdasági jegyzőkönyvet. Figyelmeztetem a közvéleményt, hogy annak idején, amikor kormányelnök lettem és bemutatkoztam a háttérben, a külpolitikai kérdések taglalásánál visszatértem Briand páneurópai gondolatának híralatára. Azt mondtam, hogy Briand elgondolása nagyszerű,

valóságos együttműködés előfeltételeit összhangba hozzák. Evégből a három kormány, valahányszor közülük akár egy állam is célszerűnek véli, együttesen megbeszélést fog folytatni.

A három állam gazdasági közös szakbizottsága.

A hármastalálkozó másik jegyzőkönyve a gazdasági megegyezés alapelveit tartalmazza. E jegyzőkönyv lényeges szövegrésze a következő:

Magyarország, Ausztria és Olaszország kormányai kötelezik magukat, hogy köztük lévő gazdasági megállapodásokat bővítsék és a kölcsönös kivitelek könnyítik. Ezért legkésőbb 1934 május 15-ike előtt új kétoldalú megállapodások kötendők meg.

Magyarország, Ausztria és Olaszország kormányai elhatározzák, hogy megteszik a szükséges rendszabályokat, hogy szembeálljanak azokkal a nehézségekkel, amelyek elsősorban Magyarország hátrányára a gabonára esése miatt származhatnak. Ezért azonnali megállapodások kötendők olyan gyorsan, ahogy az csak lehetséges, még május 15-ike előtt.

A három kormány kötelezi magát, hogy az adriai kikötőkben az átmeneti forgalmat a lehetőséghez képest megkönnyíti és fejleszti. Ezért ebből a szempontból szintén kétoldalú szerződéseket fognak létrehozni.

A három kormány szakemberekből álló állandó szakbizottságot fog alakítani, amelynek feladata az lesz, hogy a gazdasági forgalom fejlődését állandó figyelemmel kísérje és ebből a szempontból állandó javaslatokat tegyen.

de megvalósíthatatlan, mert koncepciója túl nagy. A kisebb megoldások felé törekvés a helyes út. A hármastalálkozó egy ilyen kisebb, de jelentőségében európai megoldást keresett a béke jegyében, politikai és gazdasági vonatkozásban. Megállapítottuk, hogy amennyiben megvannak a tárgyi előfeltételei annak, hogy mások csatlakozzanak hozzánk, szívesen látjuk más nemzetek csatlakozását is. Itt a hangsúly a tárgyi előfeltételeken van. És megállapodtunk a tárgyaláson, hogy az autarkianak, illetőleg az autarkia túlzott kinövésének hadatüzentünk. Ez a magyar politikájának is megfelel, mert kormányralépésünk kimondottuk, hogy a nagyobb gazdasági téren való koncepciót tartjuk helyesnek gazdasági szempontból. Ezek a megállapításaim, ha még oly szigorú is a bírálat, megállják helyüket a történelem, a józanság és a realpolitika szempontjából egyaránt és szolgálják azt a vágyat, ami a háború óta mindenkiben él, — hogy minden megoldást a béke és igazság jegyében kell keresni. Ha összefoglalnám római benyomásaimat, azt mondanám: Magyarország megerősítette politikai és gazdasági helyzetét. Tehát hinni lehet, hogy ha a nemzeti egység gondolata a belső politikai helyzetet tovább erősíti és minden magyar együtt biztosítja a nyugalmat, békét és harmóniát, Magyarország a Kárpát-medencében történelmi hívatásának megfelelően meg fogja állni a helyét. Ezzel a benyomással jövök Olaszországból.

A piaristarend ünnepe

Timisoara. Saját tud. Március 19-án, hétfőn nagy ünnepe volt a piarista rendnek. Az örök városban fényes ünnepség keretében szenttéavatták Pirrotti Mária Pompilius piaristát s a felemelő ünnepségre Európa és Amerika 12 piarista rendtartományának 133 házából, 2180 piarista tanár és harmincezer tanítvány képviselőiben csapatosan zárandokoltak delegációk Rómába, — Clujról és Timisoaráról is ment képviselő.

Boldog Pirrotti Mária Pompilius, akit az Egyház most a szentek sorába iktat, 1710 szeptember 29-én született Itáliában, a Beneventumhoz közeli Montecalvon, ősnemes, igen jámbor szülőktől. A kereszttségben a Domonkos nevet kapta. Kiváló tisztelője volt a Boldogságos Szűznek s már gyermekkorától fogva magához vonta a szegényeket és kisdedeket, a katekizmusra tanította őket, nyomorukat adományaival enyhítette. Nem ritkán a ruháját vetette le és adta oda a szegényeknek. 16 éves korában Gyertyaszentelő Boldogasszony napján felvette Nápolyban az Istenanya szegényeiről nevezett szabályozott papok rendjének öltönyt és a Mária Pompilius nevet. A következő évben letette az ünnepélyes fogadalmat, majd mint felszentelt pap a rend különböző intézeteiben tanított. A gyermekek nevelésében nemcsak azok értelmét világította meg a tudomány szövegével, hanem szívüket a jámborság tűzével is fellüszkelt. Olyan rajongással vették körül, hogy a házból kilépve, az ifjak tömege kísérte őt. Nápolyban ujoncmester volt s a legnagyobb sikerrel oltotta a rendi növények lelkebe a kalazanciusi szellemet. Ezenfelül a lelkek üdvözülésére is nagyszabású apostoli működést fejtett ki. És ezt a szentéleti férfiút is üldöztetések érték, amiért ide-oda vonulni volt kénytelen. Testét a legerősebb sanyargatásokkal igázta le, kiváló szónoki tehetségével Isten igéjének hirdetésére áldozta fel magát és ékesszólásával a híveket bűnbánatra serkentette. Mária Pompilius különleges érdeme az a lelkesedés, amellyel Jézus Szentséges Szívének kezdődő ájtatosságát anynyira terjesztette Itáliában, hogy őt ezen tisztelet első apostolának kell tartani. Határozottan előmozdította az Oláriszentség gyakori, sőt mindennapi látogatását. A tisztítóhelyen szenvedő lelkeken a Nápolyban alapított Testvéri Szövetség (Confraternitas) által igyekezett minden uton-módon segíteni.

Aldásos életének 57-ik évében, 1766 július 15-én hunyt el Campoban (Calabria, Itália

egyik tartománya). Amíg a földön élt, akkora volt életszentségének híre, hogy a hívek csodás buzgósággal sereglettek meghallgatására. Boldog halála után sem szűnt meg ez a híre, hanem Olaszországban, különösen annak déli részén, tovább élt áldott emléke.

XIV. Gergely pápa a boldogáavatási pör megindítására 1839-ben bizottságot nevezett ki. Pompilius hősi erényei s az ő közbenjárására történt csodák bebizonyítása után XIII. Leó pápa 1890. január 26-án boldoggá avatta. Mint hogy azonban azóta is két csodát — csodás gyógyulást — tulajdonítottak közbenjárásának, ezekre nézve az apostoli eljárás az 1900. december 10-én kelt dekretum alapján Spanyolországban és Itáliában megindult.

Tamarita spanyolországi városkában Irnegas Careamoy Abuin Matild 7 éves leány hosszas betegség után — középfültőgyulladás-hoz még tüdő- és mellhártyagyulladás járult s

a kezelőorvos is reménytelennek tartotta a helyzetet. — haldokolt, amikor 1892 december 16-án Boldog Pompilius ereklyéjének érintésére hirtelen meggyógyult, amit az orvos is megállapított. A másik csoda Nápolyban történt, ahol Melisci Mária hajadon 1891 szeptember 14-én hirtelen meggyógyult, amikor is egy, a mellén keletkezett veszedelmes és csak műtét útján eltávolítható daganat az orvosi megállapítás szerint is hirtelen eltűnt. Az esetet háromtagú orvosi bizottság is felülvizsgálta.

A szenttéavatást előkészítő eljárás még 1903-ban, majd a háború miatt fennakadva, harminc év múlva újra megindult. A mostani szenttéavatási ünnepség pedig valóban dicsőséges napja a piarista rendnek, amelynek Kalazanti Szent József, a rendalapítón kívül még egy boldogáavatott tagja is van, Glycerio Landriani, akinek szenttéavatási pöre szintén már folyamatban van.

Dollfuss hazaérkezett

Benes szerdán külpolitikai méltató beszédet mond a hármasegyezményről

Bécsből jelentik: Dollfuss osztrák szövetségi kancellár hétfőn reggel 8 órakor visszaérkezett Bécsbe. A pályaudvaron Fey alkanellár várta több miniszter és magasrangú tisztviselő kíséretében. A fogadására megjelent tömeg hatalmas éljenzéssel fogadta a kancellárt. Dollfuss megérkezése után nyilatkozott, hangoztatva a római egyezmény nagy fontosságát Középeurópa gazdasági életének ujjaépítése tekintetében.

Prágából jelentik: Benes, cseh külügyminiszter szerdán expozét tart a képviselőházban és foglalkozik a római határozatokkal.

Beavattottak úgy tudják, hogy a kisan-tant egyelőre nem mérlegeli a konzultatív paktumhoz való esetleges csatlakozást.

Stavisky csalásai a magyar optások kötvényeivel

Párizsból jelentik: A Stavisky-ügyben folyó nyomozás során vasárnap reggel házkutatást tartottak két párizsi bankban és ennek során különböző érdekes iratokat foglaltak le. Többek között 573 Stavisky-csekk került napfényre, amelyek valamennyien a Volonté volt kiadótulajdonosának, Dubarry-nak nevére voltak kiállítva. Ugyancsak lefoglaltak különböző magyar optások-aktákat is egy telekspekulációs pénztárban.

Ezek az akták több, mint egymilliárd értékű magyar optások követelésére vonatkoznak és a követelések jogosságát igazolják. Ezeket a követeléseket alig néhány millióért vásárolta meg Stavisky. Megállapítható, hogy Stavisky az optásokveteléseket egy spanyol pénzemberre ruházta, aki azonban csak a strohmann szerepét játszotta.

FLOREAL ARCKRÉM

a legtökéletesebb arc- és bőrápolószert.

No. 1. Nappali használatra: puder alá

No. 2. Esti használatra: szeplő, pattanás és májfoltok ellen.

1 tégely ára: 40 lal.

Vezérképviselő: DROGÉRIA „CENTRALA, Oradea, Telefon 6-56.

Papköltők

(Részlet és kivonat Magyar Bálintnak „A satumarei egyházmegye irópapjai” című munkájából)

A papköltők elsősorban hivatásuk szolgálatában álló férfiak. Ennek következménye, hogy iradjuk nagy általánosságban olyan természetű, amelyben a tárgy, a cél, a stílus valódi szövegszerű egységgé tevődik össze. Az a hangulati egyformaság, hasonlóság, majdnem ismétlődés, amely a kat. papköltőknek önmagukkal való és vallomásokba kívánczó viaskodásukban, feláldozottvult kihangsúlyoz, a harmonikus életszemlélet szent megtalálásának előfeltétele. Az életben találja meg magyarázatát. A költők között a papköltő az az egyéniség, aki minden másnál több adottsággal indul, fejlődik, alakul ki ilyenné, vagy olyanra. A papköltő az az egyéniség, akinek művészi elhivatottsága főbb-kevésbé már a kezdet kezdetén kedvezően ítéltető meg, mert mint gondolkodó ember is a bölcsélet egy nagy és régóta körülbástyázott területébe születik bele, amikor teológiai tanulmányait kezdi és folytatja, így az első fellépésnél már föltétlen ígéretnek tetszik. A sok egyszerű eszmével, amit készen kap, ha csak valamire népszerűsíteni tudó lélekkel van megáldva, azonnal mint újszerűség jelenhetik meg az emberek előtt, akik — valljuk meg — igen gyakran a saját vallásuk hitrendszerét is csak távolról ismerik. Mindennapi, mégis mindig új

a papköltők lantjának a hangja. Mindennapi, mint a napsugarak ömlése, az esőcseppek hullása, a szelek áradása. Mégis mindig új, mint ahogy új a napsugár lavaszszal, az esőcsepp, amikor éppen nagy szükség van rá és a levegő-mozgás áldása unalmas tespedéskor. Egyhangú, mint az egymás után hulló cseppek, mint az egyformán muzsikáló szél, mégis érdekes, mert a papköltő egymagában adja azt, amit az árnyalatok szerint megosztó más költők együttesen. Mert felel arra, amit azok kérdeznak s tudja azt, amit azok tudni szeretnének. Papnak nem nehéz és nem könnyű a költő külsőjét felöltöztetni, nem könnyű és nem nehéz megtalálnia és megtartania a prófétaágnak azt a köntösét sem, amely láthatóan méltó rá, hogy mint az Illésé, örökségképpen egyikről a másikra szálljon és maradjon a földön, mint bizonyos irány mutatója, mint bizonyos irodalmi hagyományok további élete.

Hogy általában mégis kevés papköltő valik klasszikussá, annak szintén általánosnak mondható magyarázata van, amely szintén a papi hivatással függ össze. Senki nem olyan független és mégis senki sem annyira hivatásának leköttöztje, mint a pap. Függetlensége kétségtelen, mert családtalan és egyedülálló. Lekötöttsége viszont állandó és minden érzését, gondolatát egy irányba korlátozza. Kevésnek jut ki — legalább a multban így volt — az az egyéni nagy szenvedés, amely — hiába! — a nagy alkotások előfeltétele. Ők legfeljebb a szerelettől, bánattól megsebezve, a világ

gyöttrődésén búsulva énekelnek. Ez nem a miltoni, nem a dantei szenvedés. Más szenvedésük ha van is, az önként vállalt szenvedés, amelybe megnyugvó lelkület állik.

Hatásuk nemcsak vallási hatás. Kihat az általános emberin, az általános nemzetin kívül a nemvallásos irodalomra is. Mint ahogy a zsoldárok nélkül nincsen a vigiliás várások általános kétsége az emberiség egész ege fölött, mint ahogy az apokaliptikus irodalommal való lamiképpen az egész világ lelkébe bevonul a léleknek az Istennel való elfegyvesése vágya, mint hajnalpír az előbbi kétség helyére s mint ahogy Szent Agoston, Lactantius, az egész földnek meghozta a lelkesedést (a sebek tűzszínét) úgy az újabb idők katolikus papi lírája is átlüktette életét az általános emberibe és nemzetibe is. Virág Benedek nélkül nincsen Berzsenyi, Plasztika, távlat, levegő: emberi, társadalmi, kozmikus érzés elsősorban abból a papi lírából jelent meg, amely a leg-szentebb célért és bizonyos lelki kényszerből önkéntelenül tört fel. Igaz, hogy sok papköltő nem keresett és nem talált új irányt, sok csak verseket írt, de valamennyi az örök igazságokból merít és az igazság megtalálásához segít.

A sátmári egyházmegye papjai közül Zolták János, Pocsárkó János, Páskuj Lajos, Szabó József, Buza Sándor, Tóth József, Antal Miklós, Molnár Károly, Magyar Bálint, Pakocs Károly, legújabbban Mészáros János említhetők azok között, akiket papköltőknek mondhatunk. Csak részletes ismertetés igazol-

Az osztrák Heimwehr követeli a zsidókérdés rendezését

Három kategória szerinti állampolgárságot akar

Bécsből jelentik: A Rómából hazatérő Dollfuss szövetségi kancellárt nehéz belpolitikai kérdés elintézése várja: a Heimwehr ultimátuma, amely az osztrák zsidókérdés végleges megoldását követeli.

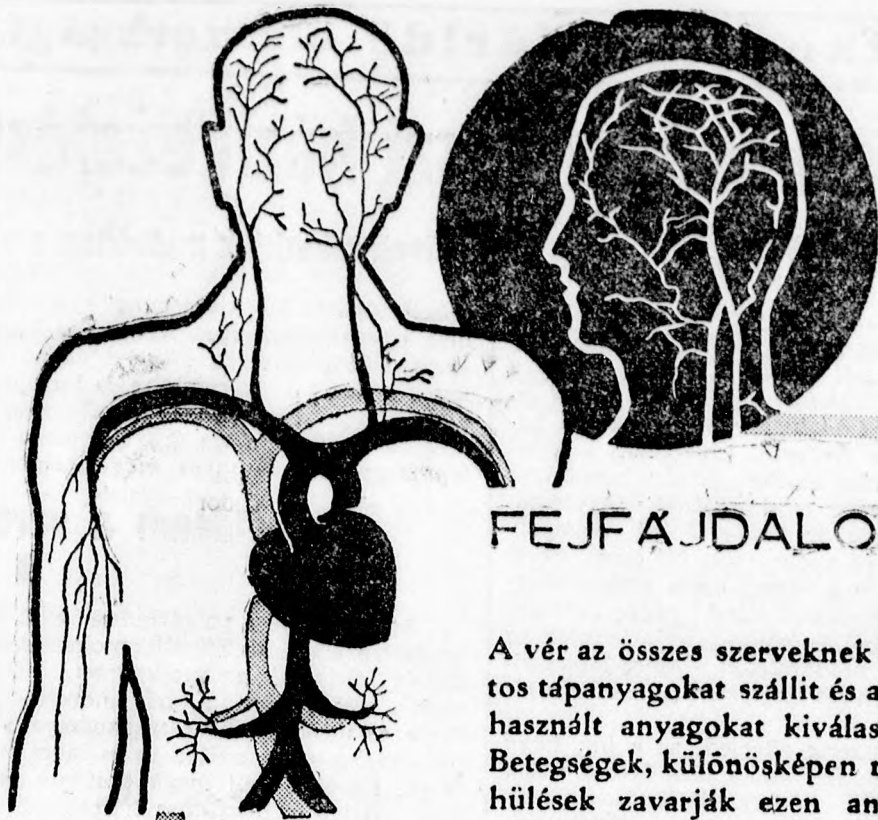
Az elmúlt napokban a Heimwehr tervezet dolgozott ki, amely a polgári jogok szempontjából a zsidó felekezeti osztályt három kategóriába sorozza.

Az első kategóriába tartoznak a világháborúban Ausztriában már polgári jogokkal bíró zsidók. Ezeket a tervezet teljes jogú osztrák állampolgároknak ismeri el. Ezeknek foglalkozási, gazdasági és jogi helyzetüket nem kívánja érinteni, sőt kimondja, hogy ugyanolyan jogokkal és köteleességekkel bírnak, mint bármely más felekezeti osztrák állampolgár.

A második kategóriába tartoznak a háború alatt beköltözött és osztrák állampolgárrá lett zsidók.

A harmadik kategóriába az ausztró-marxizmus uralma alatt letelepedett zsidók tartoznak. Ezek a két utóbbi kategóriákhoz tartozó zsidók nem élvezhetik állampolgárságot, gazdasági, pénzügyi és művészeti téren, valamint több más foglalkozási ágban is tilalmat állítanak fel velük szemben. Vannak azonban kivételek bizonyos szempontoknak megfelelően. Erre vonatkozólag — a terv szerint — egy bizottságot állítanak fel, amely a két utóbbi kategóriához tartozók közül azokat, akiknek művészeti, vagy háborus érdemeik vannak, ezeknek alapján kivételekben részesítik. Állami tisztviselő csak olyan első kategóriába tartozó zsidó lehet, akiknek vagy háborus, vagy a közélet terén szerzett érdemei vannak.

A magyar kommun alattl vértanúknak emlékművet állítottak. Budapestről jelentik: A Szabadságtérbe torkolló Vértanú-téren vasárnap délelőtt leplezték le Horihy Miklós kormányzó jelenlétében az 1918-19-i forradalom vértanúinak emlékművét. Az ünnepségen Pekár Gyula és Sipőcz Lajos mondtak nagyhatású beszédet.

FEJFAJDALOM!

A vér az összes szerveknek fontos tápanyagokat szállít és az elhasznált anyagokat kiválasztja. Betegségek, különösképpen meghűlések zavarják ezen anyagcserét. Méreganyagok mindig a vérutakban keletkeznek és ennek keringése révén jutnak el a fejidegekhez. Az itten beálló inger fejfájás alakjában nyer kifejezést. Fejfájás tehát mindig egy kezdődő betegségnek a jele. Aspirin-tabletták szabályozzák a vérkeringést és gondoskodnak a méréganyagok gyors eltávolításáról. Megakadályozzák a komoly megbetegedést és csillapítják a fájdalmat.

ASPIRIN

csak a Bayer-keresztrel eredeti!

ASPIRIN - FELÜLMULHATATLAN!

ná, hogy a sátmári egyházmegye pappjai általában hívatásukhoz méltóan pengették a laót és megérdemlik, hogy Klio valamit feljegyezzen róluk. De valami falán az alábbiakból is kiérezhető.

Zolták János (1835—1898) ungvári kir. kat. főgimnáziumi tanár volt. Körülbelül öt bőséges kötetre való verset írt, amelyeket gondosan összegyűjtve nővérére, bizonyos *Soltész Pálnéra* hagyott. Ez a nővére Béli, zempléni megyei községben halt meg, de a kötetek után való minden ferdőzés eddig hasztalannak bizonyult. A Zolták versei közül csak azokat ismerhetjük meg, amelyek annak idején Zoltái. Bozsi, Z., Z. i., i., a. i. álnevek alatt a már felkutatott lapokban megjelentek. Ezek valóban értékes lírai megnyilatkozások.

Pocsató János (1835—1892). Az 1892-ik évi *Heti Szemle* a második számában így emlékszik meg róla: „Polácskó (sic!) János, ny. sátmáregyházmegyei áldozópap a napokban hunyt el méltó előkészület után Nagybereznán, ahová a huzamos betegeskedés miatt vonta meg magát szerető rokonainál. Szép tehetségű, valódi költő volt nemes iránnyal, akinek egy verskötetét Arany János is átoivastta és megbírálta, a legelismerőbb s kitüntető bírálat megjegyzésével írva minden költeménye után. Ez a kötet immár elkallódott. Egy másik része költeménye nyomtatásban is megjelent, sokat írt a fővárosi és helybeli lapokba. Sajnos, hogy ritka költői tehetségét betegség és körülményei nem engedték teljesben kifejlődni és megizmosodni.” Ilyenféle bejegy-

zés olvasható róla a nagybereznai r. k. plébánia történetében is 1892. jan. 7-iki bejegyzéssel, amely napon Nagybereznán eltemették. Sirját már nem találtam meg, a községben már senki sem tud róla. Felkutatott rokonai tölem tudták meg, hogy költőtagja volt a családnak. Neve hol Pocsatkónak, hol Polácskónak fordul elő még fontos hivatalos használatban is. A Nagybereznai történetében Polácsko szerepel. A rokonok Pocsatkóról tudnak. Mindenesetre jellemző a költők sorsára. Halálával egy sokat zaklatott élet enyészett el.

Páskuj Lajos (1824—1887). Előbb sátmári plébános, majd apátkanonok. Költeményei csak halála után láttak önálló kötetben is napvilágot. (1888.) Addig a *Religio, Tanodai Lapok, Szégyetű Album, Idők Tanuja, Császári Lapok, Kath. Néplap, Heti Lap* hasábjain találkozunk a Maguray, vagyis a Páskuj Lajos névvel. Elragadó szónok volt. Egyházi beszédei is megjelentek. Bájosak gyermekversei.

Pály Ede (1849—1925). Meghalt már az újabb időkben, mint felsőbányai esperes-plébános. A *Nagyasszonyunk, hazánk reménye* gyönyörű szép Mária-óda szerzője. Egyetlen verskötete jelent meg, de annál több verse maradt kéziratban, amelyeket most a Szent István Akademián utóda, *Várdai Béla* írta, hogy székfoglalója alkalmával ismertethesse és esetleg kiadathassa Méltó volna megjelölni azokat a házakat (Sárköz, Felsőbánya), amelyekben Pály mint plébános élt és mint

író működött. Halála 10-ik fordulójára erre igen alkalmas időpont lehetne.

Buza Sándor (1848—1905). Sátmári vicerektor, papnevelőintézeti előjáró, majd tiszaujlaki plébános. *Megváltó* címen népies jellegű költői feldolgozását adta Jézus életének. Egész életén át sokat szenvedett testileg, lelkileg is sok csalódás érte, ami született humorától is megfosztotta később. Nyelvrákbán halt meg.

Tóth József, Antal Miklós, Molnár Károly nem jelentettek meg versköteteket. Az újabb költői nemzedék munkálkodása elég ismeretes. Magyarának 5, Pakocsnak 3 verskötete jelent meg.

A zeneköltő egyházmegyei papok közül még él *Hofbauer Ignác*, akinek különösen *Te Deumja* még most is fülükben cseng a régi papoknak. Hofbauer most 85 éves. Nagyállású úrtól hallottam, hogy a legszebb népdalnak tartja Hofbauer *Ennek a kislánynak kúrta a szoknyája* kezdetű tiszta szép énekét.

Haller Jenő (1873) sátmári gimnáziumi tanár, majd h. igazgató. *Pataki-Stark Lajos (1854)* püspöki képzőintézeti tanár. Értékes zenei műveket alkottak.

Tartja magát az a szóhagyomány, hogy *Kovácsy életünk határa* kezdetű ó-év esti ének, amely szépséges tartalmára és kifejező zenei erejére nézve valóban párját ritkítja *Szabó József* sátmári paptól származik. Meghalt 1882 okt. 13-án 71 éves korában. A székfoglaló *Kalmán* Károly előbb sátmári papnövendek volt. Varjas Endre kiváló

Jelentkezési határidő olaszországi utunkra 1934 április 15.

Cluj városa nem veszi házikézelésbe a vízüzemet

A vízművek takarítják a jövőben a várost

Cluj. Saját tud. Erdély fővárosának új időközi bizottsága mingyárt hivatalbalépése után élénken foglalkozott azzal a tervvel, hogy a kereskedelmi vállalatok által üzemeltetett vízüzemet ismét a város veszi házikézelésbe. A tervből határozat is lett és Drăganu professzor, a kinevezett városi tanács elnöke öttagú bizottságot küldött ki az átvétel módjait megvizsgálására. A bizottság dr. Nistor Virgil alpolgármester vezetésével nyolc ízben ült össze. Részletesen átvizsgálta a vízmű egész adminisztrációját mind technikai, mind pedig kereskedelmi szempontból és külön tanulmányozta az anyagbeszerzési módokat. Megállapításairól részletes jelentést terjesztett az időközi bizottság elé.

Mivel városzerte elterjedt az a hír, hogy a város házikézelésbe veszi a vízműveket, élénk visszhangot keltett az ügy. Különösen a háztulajdonosok között, akik sokszor tiltakoztak már a magas vízdíjak ellen. Munkatársunk felkereste Drăganu polgármestert, aki a következő felvilágosításokat adta.

„A vízmű marad, ahogyan volt, mert ez a közérdek.”

— A vízmű marad, ahogyan volt, — mondotta a polgármester, — mert így kívánja a közérdek. Az ötös bizottság lelkiismeretes tanulmányozás után arra a megállapításra jutott, hogy a jelenlegi forma felel meg leginkább a polgárság érdekeinek.

— A kereskedelmi alapokra helyezett üzem tízéves munkaprogramot dolgozott ki és e program megvalósítása érdekében tetemes össze-

geket ruházott be. Amíg ennek amortizációját nem egyenlíti ki, igen terhes az üzem a fogyasztók közönségére, de mihelyt apad az adósság s a város másterüleire is kiterjeszkedve, újabb fogyasztórétegek kapcsolódnak be. Ön-magától esni fog a víz ára. A város azonban így is szeretne bizonyos módosításokat eszköz-

Szemétdomb a város, mert nincs anyagi lehetőség a tisztántartásra

Szöbáhozuk a polgármester előtt azokat a lehetetlen köztisztasági állapotokat is, amelyek Erdély fővárosában uralkodnak. Most, hogy végkép eltakarodott a hó, undorító látványt nyújt az utcák és terek piszkossága. A külváros förtelmes szennyét nem is lehet szavakkal leírni. Kétségtelenül megállapítható, hogy Erdély legjelentősebb városa hátrább áll ma köztisztaság szempontjából, mint akármelyik vidéki, mezősi város, község. Mi az oka ennek?

A polgármester:

— Sajnos, ez igaz. Személyesen jártam be csaknem az egész várost, hogy képet alkossak magamnak a helyi köztisztaságról és ez a kép szomorú. Nincsenek anyagi lehetőségeim a tisztaság fenntartására. De hibás a város lakossága is, amely nincs rendre, tisztaságra szoktatva és a szemetet egyszerűen az utcára hordalja. És nincsenek arra nevelve a rendőrök sem, akik szemem láttára egykedvűen tűrik, hogy a főtéren tanyázó fejlesszekerek széncsomókat szórjanak lovaik elé az aszfaltra.

— Elhatároztam, hogy a városi köztisztaság fenntartását a commercializált városi vízművekre bízom. Már fel is kértem az üzem igazgatóját, Succava mérnököt, hogy terjesszen elemi részletes tervezetet a feltételekre, módzatokra és lehetőségekre nézve. Szeretném, ha a kényszerűségből elhanyagolt köztisztasági szolgálatot újjászerveznék és nyugati színvonalra emelné e tekintetben városunkat...

A polgármester, aki a város lakosságát vádolja rendtelenséggel, úgy látszik, nem tudja, hogy a külvárosok lakói azért öntik a sze-

zített az üzem vezetésében és odahatni, hogy a vízdíj már most alacsonyabb legyen. Ez pedig csak a rezszi csökkentésével érhető el.

— Ha a város házikézelésbe venné a vízüzemet, az lenne a helyzet, hogy a befolyt jövedelmek nem szolgálnák többé a vízművek érdekeit, hanem elsüllyednének a közös városi pénztárban. Ez így volt a régmúltban és most sem tudnók elkerülni. Ezáltal visszafejlődnek az üzem és apadna a bevétel is. A kereskedelmi alap, az üzleti szellem sokat jelent. Hogy egyebet ne mondjak, a vízmű 30 százalékkal olcsóbban tudja beszerezni szükségleteit, mint ahogyan a város tudná...

metét az utcára, mert a külvárosokban havonta csak egyszer jár a szemetesszékér. S azt sem tudja, hogy legalább kétszáz kereskedő fizetett súlyos büntetéseket és állingált órákat hivatalos helyiségekben azért, mert zimankós, szeles télidőben reggel félkilenckor havas volt a járda az üzletük előtt. A rendőrök nagyon is buzgók voltak. S ugyanakkor az utcaközepe szemétdomb volt és hóbarrikád.

Kíváncsian várjuk: Olcsóbb lesz-e a víz? Tisztább lesz-e a város? Vagy marad minden a régieben? (d. j.)

Uj fizetési osztályba sorozzák a vasutasokat

Timișoara. Saját tud. A vasutasok körében sok találgatásra és izgalomra szolgált okot az új inkadrálás, mely most van folyamatban Bucureștiben. A vasutasokat most az új szolgálati szabályzatnak megfelelő rangosztályokba sorozzák be. Az újbóli inkadrálás lényege nagyjában abból áll, hogy mindenkit a szolgálati beosztásnak megfelelő új kategóriába osztanak be. Ha azonban valaki — s ez főleg a kisebbségi tisztviselőkre vonatkozik — magasabb rangosztályban van, mint amelyik a tényleges beosztásnak megfelel, úgy alacsonyabb rangosztályba fog ugyan kerülni, de kevesebb fizetést — még sem kap. Legalábbis „kézbe” nem kap kevesebbet. Azonban tulajdonképpen „fizetés” címén csak annyi illeti meg, amennyi az új rangosztálynak megfelel. A többit már csak „pótlék” címén élvezi. A csökkentett törzsfizetés sok mindenre kihat. Így majd a nyugdíjmegállapítás alkalmával is. De esetleges későbbi előléptetéseknél is. Mert ilyen esetben járandóságait valójában nem fogják felemelni, csak a törzsfizetést s ennek növekedésével arányban csökken a pótlék. Aránylag kevesen lesznek, ugymondják a vasutasok, akik ezuttal jól járnak. Sőt még azok is csak címet nyernek, akik mai beosztásuk révén egyszerre magasabb rangba kerülnek. Előléptetésük ugyanis csak szimbolikus, eddigi fizetésüket azonban nem emelik fel. Az új beosztás folytán keletkező helyzet elől menekült például Timișoaráról Jancu Dumitru műhelyfőnök, miután az itteni vasúti műhelyben nem lesz senki már olyan rangosztályban, mint amilyenbe eddig tartozott. Inkább Bucureștibe helyeztette át magát, csak hogy rangját és „törzsfizetését” továbbra is megtarthassa. A timișoarai vasúti műhely élére Banarescu Marin mérnök került.

Igazán szép, igazán olcsó ajándék a **JÉZUS NEKED ELEK!** című legkedveltebb gyermekimakönyv. Ara olcsóbb lett, csak 32 lei.

Igen szép és csinos egészsvásonkötés, arany-nyomással. Minden 10 példány után egy ingyen példány!

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Kuncz Aladár:

FEKETE KOLOSTOR

Feljegyzések a tranca internáltiságból.

Propaganda kiadás.

Ara a gyönyörű 90 lei és portó.

Kapható az „Erdélyi Lapok” könyvosztályánál.

esztétikus és kritikus mint a sátmári egyházmegye papja halt meg.

A sátmári egyházmegye papjainak működése mindössze 133 évet tesz ki. Ha valamiképp éreztetni akarnók e működésben a költő-papok részét, rájuk nézve nem egy hízogó momentumot állapíthatnánk meg. A Zolták és Paskuj érdeme a papnövendékek irodalmi iskolájának megalakítása és mindaz az áldás, ami ebből fakadt. A Magyar Sion 1893-ban több mint hatvan írópapjáról tud a sátmári egyházmegyének, pedig csak az egykoruakról emlékszik. Ezek már az Iskola növendékei! A költők alapítják meg a sátmári egyházmegyei irodalmi kört, indítják meg a *Heti Szemlé*t (Buza Sándor), küzdik meg az egyházzápolitikai törvények tervei felbukkanásakor az eredménytelen, de szükséges harcot. A költőpap Zolták Jánosé az érdem, hogy irodalmi egyesület alakul az abszolutizmus korában az ungvári főgimnáziumban, később Kath. Legényegylet Ungváron, (ez Felsőbányán, Sátmáron szintén egy író, a Bodnár Gáspár érdeme), egész Ung megyére kiterjedő közművelődési egyesület alakul Ungban, Irodalmi Társaság Ungváron. Zolták műkedési helyén, bár jóval az ő ideje után Ungváron egy másik költőpap alapítja és szervek szli az első vidéki keresztény szocialista ujságot, szervezi az első keresztényszocialista pártot, amely ma is lelkesedéssel áll a kibontott zászló alatt, mert őt tartják a magyar első megindulás. Erdélyben sátmári írópapjaink egyikéé az érdem, hogy Kath. Akadé-

mia alakult, hogy a kat. ünnepek nem állanak szükséges anyag nélkül; talán az Erdélyi Lapok alapításában is van része annak a sátmáregyházmegyei papi és poétai tűznek, amely ma is ég és lelkesít. Tóth József hatalmas költőt ad az iskolai ünnepek rendezői kezébe: itt van, válogassatok! Amit költői lelkek csak jónak látott, összehordottam, összegyűjtöttem, hogy minden szükséges együtt legyen. (Gyermekbarát.) Bodnár Gáspár, a prózaíró sátmáregyházmegyei pap az iparos és legényegyleteket látta el alkalmas művekkel és olvasnivalókkal. Varjas világszemlélet hirdető kultúrpaloták építése tervét veti fel, amelyek megvalósulásának napja hovatovább egyre diadalmasabban kél fel. A zenéírók a muzsikával emelnek és gyönyörködhetnek. Teszik ezt minden jutalom, minden fizetés nélkül, tisztán lelkesedésből, mert papok és poéták, teszik akkor, amikor a papi tekintély mesterséges lejárata után talán még műveltebb emberektől is csak a lomosság fizetsége jár ki részükre. Belső kényszerből cselekszenek, állják a viharokat, csak egy ellenségük van: az elfeledés. Ez sem az ő ellenségük tulajdonképpen, az ő elfelejtésükkel azok veszítenek, akik az ő munkáik és érdemeik megbecsülésével maguk nyerhetnek.

Ha soha semmi egyebet nem tettek volna, csak hogy jóságukat szétárasztani kívánták (és minden költő ezt akarja), akkor is megérdemelnék, hogy legalább jóságukról néha megemlékezzenek.

A h
a D
tette

Bucureș

kilenc órák
sodik hadte
kaszárnyába
gárdista öss
különleges
gyalótermet
osztották fel
pádsor a vá
ken kívül m
a terembe.

A három
bírói emelv
kerített hely
emelvény el
és egy az uj
Már ny
amelynek fe

A vádir

mélyi okokr
terelnöki m
azért, mert
let összeesk
vádirat, —
között mege
mint ez Vir
és a Cantac
tökből kitér

A vádir
tanács miér
a körülm
lataik padj
Részlete

szervezetét,
Osztag, a Cs
egységek tag
gei voltak, a
dalommal te
zett törvény
dozatkészse
román föld
nem lehetsé
és minden e
magát. Célja
oly erős, fel
amely adott
napnak nev
közéjövőben
ragadhassa
a városok el

A Vasg
a hatalom á
Romániát ki
rista jellegű

A vádir
ságokat, am
főnösen az u

Megeml
egyik. Adju
mondotta: A
megremegte
nánk tizez
temeg meg a

A vádir

DAN

Terjesztője
Covasna,
művészi raj
portó bekül
könyv rende
nak

A hadbíróóság megkezdte a Duca elleni merénylet tetteseinek főtárgyalását

A vádirat szerint a Vasgárda erőszakkal akarta a hatalmat magához keríteni — és az országot fasiszta-hitlerista reformokkal berendezni

Bucuresti. Saját tud. Ma, hétfőn reggel fél kilenc órakor kezdődött meg a bucuresti második hadtest hadbírósa előtt, a Malmaison kaszárnyában a sinaiai gyilkosság és a vasgárdista összeesküvés büntetése. A hadbíróóság különleges előkészületeket tett a perre. A tárgyalótermet kifeszített kötelekkel több részre osztották fel. Csak leghátul maradt néhány padsor a vádlottak hozzátartozói számára, akiket kívül más a nagyközönségből nem fér be a terembe.

A három merénylet részére közvetlenül a bírói emelvény előtt építettek korlátokat s e bekerített hely közelében, ugyancsak a bírói emelvény előtt, van egy asztal az ügyvédeknek és egy az újságíróknak.

Már nyilvánosságra hozták a vádiratot, amelynek felolvassása órákat vesz igénybe.

A vádirat tartalma.

A vádirat szerint a merénylet nem személyi okokra vezethető vissza. Ducát miniszterelnöki minőségében ölték meg, bosszúból azért, mert feloszlatta a Vasgárdát. A merénylet összeesküvés eredménye, — állapítja meg a vádirat, — mert a Vasgárda szervezet vezetői között megegyezés létesült erre vonatkozólag, mint az *Virgil Ionescu* mérnök vallomásából és a *Cantacuzino* tábornok lakásán talált iratokból kitűnik.

A vádirat azután indokolja, hogy az itélőtanács miért tevődik össze tábornokokból. Ezt az körülményt teszi szükségessé, hogy a vádlottak padján egy tartalékos tábornok ül.

Részletesen ismerteti továbbá a Vasgárda szervezetét, amelynek egységei a Fészek, az Osztag, a Csoport, a Század és a Zászlóalj. Ez az egységek tagjainak szigorúan előírt kötelességei voltak, amelyeket azok eskü alatt tett fogadalommal tartottak be. A vasgárdista ugynevezett törvények elsősorban fanatizmust és áldozatkészséget irtak elő, mert szerintük a román föld felszabadítása véradozat nélkül nem lehetséges. A szervezet katonai jellegű volt és minden eszközzel igyekezett felfegyverezni magát. Célja volt minden megyei központban oly erős, felfegyverezett zászlóaljat állítani fel, amely adott alkalommal, — amit a Gárda nagy napnak nevezett és amelynek elérézését a közeljövőben remélte — erőszakkal magához ragadhassa a hatalmat, lehetőleg olasz mintára, a városok elleni fegyveres felvonulással.

A Vasgárda alkalmasnak tekintette magát a hatalom átvételére, amelynek birtokában új Romániát kívánt berendezni, fasiszta—hitlerista jellegű reformokkal.

A vádirat felsorolja azokat az erőszakosságokat, amelyeket a Vasgárda eddig, de különösen az utóbbi időben elkövetett.

Felhívás az erőszakra.

Megemlíti a vádirat, hogy *Zelca Codreanu* egyik. Adjutuban tartott beszédében ezeket mondotta: *Ausztriában egy husz éves ifjunak megremegett a keze, amikor Dollfussra célzott, nálunk tízezer legionista is lesz, akinek nem remeg meg majd a keze.*

A vádirat ezután foglalkozott azzal a ha-

tással, amelyet a Vasgárda feloszlattása e szervezet tagjaira gyakorolt. Idézi a vezérek napi-parancsait, amelyekkel igyekeztek a gárda sorokban szítani az elkezseredést. Hasonlóképpen idézi *Cantacuzino* tábornoknak *Duca*hoz intézett fenyegető leveleit, amelyek szerint a volt miniszterelnök és *Titulescu* a feloszlattási rendelettel aláírták saját halálos ítéletüket.

— Ami engem illet — írja *Cantacuzino* —

AGYERMENI SZERVELET

fejlődését, táplálását a legjobban azonosítja segítjük elő, ha a reggelt és uzsonnatejez 2-3 kávéskanál Ovomaltine-t szűnk. OVOMALTINE Az erő és egészség.

OVOMALTINE
AZ ERŐ ÉS EGYSÉG.

Mussolini nagy beszédet mondott a fasiszta nagytanácsban a párt külső és belső politikájáról

— A második öt éves nagygyűlés óriási lelkesedés közt ment végbe —

(Róma). A királyi operaházban tartotta meg ötvenkénti nagygyűlését a fasiszta nagytanács, amelyen 23 nemzeti konföderáció részéről 5000 kiküldött vett részt. Kinn az utcán zajlottak a lelkesedés hangjai. Mussolinét hozsannázó és elemi erejű éljenzés fogadta, amikor az emelvényre lépett.

Nyomban beszédbe fogott, amelyben jelezte, hogy ez már második összejövetele a fasiszta nagytanácsnak. Az eltelt újabb öt éves periódus alatt is a fasiszta megmutatta a maga nagy fejlődő képességét, mindinkább egyetemes eszmévé változott. Ennek a mozgalmnak két irányva van, negatív a mult felszámolására, pozitív a jövő építésére.

A történelmet nem lehet megállítani, — mondotta Mussolini, — a demokráciának és liberálisizmusnak nincsen már mondani valója. A fasiszta a néperők eleven összetartása lett, amely célt ad és eszközöket is. Ez új életmozgalom szerint a nép az állam, s az állam a nép.

A testületi államrendszerben a munka nem állitmánya valaminek, hanem ömaga az alany. Az állam arra való, hogy a gépet legyőzze. A fasiszta pártnak mindig meg kell ujulnia, a fiatalságnak benne mindig szerepe kell hogy legyen. A régi és új szellem együttese a mértéke annak, hogy az ifjuság szerepe milyen mérvű legyen.

Az 1940-ig elvégzendő munka sorában fel-említette Mussolini, hogy három és félmillió földművesnek nincs jó, egészséges lakása. Ezeknek addig jó háza kell, hogy legyen. A városokba való egészségtelen bevándorlás tulságát is úgy kell levezetni, hogy a falukban az egészséges lakás föltételeit megvalósítsák.

A fasiszta külpolitikája és jövője

A külpolitikára áttérve, a közvetlen szomszédokkal való helyzetet sorolta el az olasz miniszterelnök. Svájcjal nagyszerű a viszony. Ausztria iránt az olasz barátság erős, és ez ál-

lam függetlenségét kívánja. Jugoszláviával diplomáciailag korrekt a viszony, de még javítható volna, mert a két állam gazdaságilag egymásra van utalva. A franciákkal javult a viszony, s további javulásra van kilátás.

Ismereti a vádirat *Cantacuzinonak Codreanuhoz* intézett levelét, amely arra hívja fel a vasgárdavezért, hogy erőszakkal buktassa meg a kormányt és kergesse szét a törvényhozó testületet, amelynek ők nem lehettek tagjai.

Cantacuzino tábornoknál találtak még egy manifesztumot, amelyet egészében *Zelca Codreanu* írt.

Ez a kiáltvány négy miniszterről tesz említést, akik a vádirat megállapítása szerint a Vasgárda fekete-listáján szerepeltek. Találtak egy másik levelet is, ebben *Codreanu* bizalmi embereket ajánl a tábornoknak, akikkel tanácskozhatnak az általa hozandó intézkedések végrehajtása tárgyában.

Hosszasabban beszél a vádirat *Dumitrescu* lelkeséről, aki *Codreanu*nak egyik legmeghittőbb embere volt. Ő szervezte meg a „halál-legénységet” és hosszú ideig lakott *Cantacuzino* tábornok házában. A sinaiai merényletet megelőzően a gyilkosokat két este is látták abban a háznál, ahol *Codreanu* rejtőzködött és ahol hosszú tanácskozásokat folytattak. A gyilkosok közül *Caranache* gyakran szállott meg *Cantacuzinonál*.

Mindebből azt a következtetést vonja le a vádirat, hogy úgy *Zelca Codreanu*nak, mint pedig *Cantacuzino* tábornoknak tudomása volt a gyilkosság előkészítéséről. Így a merénylet a Vasgárda vezetői és „halállegiója” közötti összeesküvés eredménye.

A tárgyalóterembe a belépőjegyeket lamandi belügyi alminiszter állítja ki. A tárgyalásról szóló sajtóbeszámolók csak a különleges intézkedések korlátozásaival vannak megengedve.

Szóltott a szombaton kötött osztrák—magyar—olasz egyezményről, s kiemelte, hogy az nem zárja ki más államok bejövételét. Rokonszenvvel szólott Magyarországról, s hogy ez országnak igazságot kell szolgálatni, mert népe erős és jobb jövőt érdemel.

A Népszövetségről azt mondotta, hogy már csak a saját halála bejelentésére alkalmas. A leszerelési kérdésben azt mondotta, hogy Németországnak a fegyverkezési egyenlőségre való jogát meg kell adni. Az európai felfogás jórányu fejlődésének a jele a belga miniszterelnök beszéde, amely szintén azt hangoztatja, hogy a németeket nem lehet további nemzetközi elnyomásban tartani.

Mussolini ezután Olaszország katonai helyzetét fejtegette, az ország történelmi hivatását, amelyet már most 2000 évre is előre lehet látni. Ázsia és Afrika felé is vannak feladatai, nem imperialista irányban, hanem az emberiség magasabb kulturájáért. Az olasz népnek látnia kell hivatását. Az ország jövője a nép-sűrűségben van; szaporodás nélkül a nép meghal. A fasiszta életet akar. Antifasiszta nincs is, de van a polgárszellemben valami tunyaság, ami még mindig hibá. Pedig a tulságos sok tennivalóhoz tulságos rövidék a napok. Tehát sietni kell.

— Aki nem jön, az uton hagyjuk, — mondotta Mussolini.

A beszéd a francia és a cseh sajtóban már is élénk visszahatást keltett. E két helyen megállapítják, hogy Mussolini beszéde miatt a kisantantnak nem lesz bizalma a római ú, hármasegyezményhez.

DANI-bá' a rádióból ismert Dr Hosszu Zoltán páratlan sikerű könyve végre Romániában is kapható.

Terjesztője **HADNAGY** könyvkereskedő Covasna, Jud. Treiscaune. Ara finom papíron, műveszi rajzokkal 88 lei. Az összeg és 10 lei portó beküldése után azonnal szállítom. 5 könyv rendelésénél portómentes. Viszonteladónak a szokásos kedvezmény.

KÖZGAZDASÁG

Rémhírek a cukorárak nagyarányú emelkedéséről

— Dolgozik a spekuláció —

Egyes cukorgyáraknak a fogyasztóközön-
ség érdekei szempontjából éppen nem szeren-
seses árpólitikája következtében a belföldi cukor-
árak az utóbbi időben emelkedtek. Az ár-
emelés a közönységet kinosan érintette, mert
mindenki attól tart, hogy ez az indokolatlan
drágítás első jele annak az anarchiának, amely
pár évvel ezelőtt uralkodóvá vált a cukor-
piacon.

*A megrémült közönség körében az a hi-
resztelés kapott lábra, hogy a cukorárak
már április elsején kilogrammonként tíz
lejjel fognak emelkedni.*

A hirre valószínűs pánik tört ki s arról
suttogtak mindenfelé, hogy az új életre kelő
cukorkartell máris mutogatja oroszlankörmeit
s minden törekvése arra irányul, hogy

*a nyári befűzések idényének erősen jelfo-
kozott fogyasztását a kartellérdekeltség ja-
vára kihasználja, anélkül azonban, hogy a
répatermelőknek a cukorrépa átvételi ár-
nak méltányos megállapítása révén jöve-
delemnövelést biztosítsa.*

Magunk részéről a rémhírt — amelyet
különböző, sajnos, egyes viszonteladó kereske-
dők is igyekeztek terjeszteni — kételkedéssel
fogadtuk, meggyőződésünk lévén, hogy a fo-
gyasztók megfélemlítése csakis a spekuláció
műve lehet.

*Hiszen a kartell még meg sem alakult s a
tárgyalások a különféle érdekeltek
miatt meglehetősen lassú tempóban foly-
nak. A répatermelőkkel sincs még egészen
végsőlegesen tekinthető megállapodás.*

Ily viszonyok között nem sok fantázia kell
annak feltételezéséhez, hogy ezáltal is a zava-
rosban mindig előszeretettel halászó spekulá-
ció hangulatkeltségével állunk szemközt. Annál
erősebb jogaimunk van e következtetésre, mert
tény, hogy

*mióta a cukorpiac vajdúdik — nyilván
spekulációs készletfelhalmozás céljából —
igen jelentékeny mennyiségű összevadás-
lások történnek az ország minden részében.*

A spekuláció természetesen nagy piaci
„hossz”-ra számít, úgy vélekedve, hogy a cu-
koripar érdekeltségei mégis esél. megtalálják
azt a „közös nevezőt”, amely a nagyhatalmu
kartell új életre keltését lehetővé teszi. Mint a
kartellek lélektanának alapos ismerői, — azt
remélik a spekulánsok, hogy

*a felvásárolt készleteket később nagy ny-
reséggel dohatják piacra.*

Tény, hogy a cukorpiac helyzete ma még
teljes egészében tisztázatlan. A várható fejle-

ményekre vonatkozóan a belföldi cukorérde-
keltség egyik legtekintélyesebb reprezentánsá-
hoz fordultunk információkért. Informátorunk
a következőkben nyilatkozott:

— A cukorárak kialakulása főként a repa-
árak beváltási egységárának megállapításától
függ. Ha ez a régi marad, — a cukorárak sem
változnak. Ha emelkedik, úgy számolnunk kell
a cukorárak aránylagos emelkedésével is.

— Minden jel arra mutat azonban, hogy a
répáárakban az előző évhez képest nem követ-
kezik be jelentékeny eltolódás. Így hát
*egyszerű rémhír az, hogy április 1-én 10
lejjel drágább lehet a cukor. Még ha ár-
emelés történne is, az nem éreztetné ha-
tását ilyen rövid idő alatt. A répaterme-
lőkkel megkötendő egyezmény és a kartell
esetleges megalakulása után is hónapok-
nak kell eltelnie, míg a cukorpiac hely-
zete nyugvópontonra jut.*

— Ha azonban emelkedés lesz is a cukor-
árakban, az nem lehet számottevő.
Tulhajtott emelést pedig minden valószí-

Fausztatót és strandot épít a Resica. Timi-
soara. Saját tud. A Resicaművek huszonöt kilo-
méteres fausztatót épített, amelyet már a leg-
közelebbi napokban adnak át a forgalomnak.
Sascatól délre ered a Radiamna-patak, illetve
folyó s ennek a bekapcsolásával készítették
el a csatornát Radiamna Poiana községtől
kezdődően a Dunáig. Ezentúl a kitermelt fát
azon a vidéken nem tengelyen szállítják többet,
hanem leusztatják a folyami rakodóhelyig, hogy
aztán uszályhajókon szállítsák tovább, főleg
exportra, Jugoszláviába. A Resicaművek egyéb-
ként most hatalmas strandfürdőt létesít Bocsa-
non az ugynevezett „Bründli” — kutacska — ki-
rándulóhellyel kapcsolatban. Most építik a kabi-
nokot. A fürdőre szánt víz közepén sziget van,
ahol majd nyári vendéglő lesz és a cigány fog
muzsikálni.

Japán dömpingvédelmi intézkedéseket tervez.
Tokióból jelentik: A japán képviselőházban tör-
vényjavaslatot terjesztettek elő a japán dömp-
pingkereskedelelem védelméről. A törvényjavas-
lat intézkedései a japán kereskedelemnek a kül-
földi államok korlátozó intézkedéseit ellenrend-
szabályok alkalmazásával akarják hatálytalaní-
tani. A javaslat felhatalmazza a kormányt, hogy
bizonyos áruk bevitelét vagy kivitelét a vám-
bizottság megkérdése után korlátozza vagy
teljesen megtiltsa.

Még 300.000 tonna takarmányra van szükség
Németországnak az idén. Berlinből jelentik: Né-
metországban meglehetősen nagy a takarmány-
hiány és hogy búzát vesznek cserébe takarmány-
neműekért. A Frankfurter Zeitung vasárnapi
száma azt a meglepő hírt közli, hogy Német-
országnak az idei évben még legalább 300.000
tonna takarmányfélére van szüksége, továbbá
tengerire és rozsrá.

Válságban egy kereskedő társulat. Carei. Sa-
ját tud. Nyolc évtized óta fennálló hajdan vi-
rágzó egyesület felett megkondukt a lélekharang.
A válság tünetei nem annyira mélyreható
okokban keresendő, mint inkább a tagok nem-
törődőségében. A társulat közgyűlésén már-
cius 16-án a száz kereskedőből csak 25 jelent
meg. De a pár tagon kívül vagy száz olyan ke-
reskedő, aki nem tag, csak akkor szeretnek a
társulat érdekeivel hivatkozni, amidőn anyagi
előnyök szerzéséről van szó. A carei kereskedő-
társadalom különös mentalitását tükrözi vissza
az, hogy a város több mint kétszáz kereskedőjé-
nek alig csak a fele társulati tag, dacára an-
nak, hogy a társulat működése következtében
nemcsak a társulati tagok, de az összes ke-
reskedők olyan anyagi előnyhöz jutottak, amely
többszörösen kárpótolta őket a tagságdíjakban
fizetendő összegért és mégsem tartják köteles-

Biztos siker,

Ha gyümölcsfáit a Moskovits Ipartelepek r. t.,
Oradea, által gyártott, elismert jóhatású nö-
vényvédelmi szerekkel kezelil!

Ajánljuk a gyümölcsfák téli kezelésére:

„Neo-Dendrin” gyümölcsfakarbolíneum,
„Pomrin” savmentes vértetükátrány,
„Amonil” kénkészítmény,
„Sotor” hernyóenyv
szereinket.

Kapható: Oradea,

ANDRÉNYI KÁROLY ÉS FIAI R. T.

*nőség szerint megakadályozza a kormány.
De megakadályozná maga a spekuláció is,
amelynek alaptermészete, hogy készleteket
sokáig nem tárol s már szerényebb ár-
emelés esetén is előzönlí a piacot s az erős
kínálattal mérsékli az árakat.*

Eddig tart informátorunk sok tekintetben
megnyugtató nyilatkozata. Sajnos, a felzúlla-
tott kedélyek lecsillapítására ez nem elegendő.
A közönség fél — és joggal fél — az ébredező
kartell-törökvestől. Szívesebben látná, ha a szá-
badverseny természetes árképző törvényei ér-
vényesülnének továbbra is a cukorpiacon.

ségüknek, hogy a társulatba belépjenek. Sőt a
tagok 90 százaléka máshol keresi szórakozását,
holott erre emeletes, kellemes és kényelemmel
berendezett székhezükben minden lehetőség ad-
va van. Ezeknek a szomorú adatoknak a felsoro-
lása töltötték ki a carei Kereskedő Társulat
nagygyűlését. Minden tekintetben indokolt a
vezetőségnek az a megállapítása, hogy a mai
nehéz megélhetési viszonyok között nem kíván-
ható, hogy a társulat fenntartásához a kereske-
dőknek csak egy töredéke járuljon hozzá, míg a
főbbi csak a társulat által kivont előnyökét él-
vezze. Nem szabad pusztulásra kárhözotni egy
ilyen szépmultu egyesületet, mert szüksége van
rá az összereskedelemnek.

**Hodza bejelentette a csehszlovák gabona-
monopóliumot.** Zsolnán egy csehszlovák kiszga-
dakonferencián dr Hodza földművelésügyi mi-
nister érdekes beszédet mondott. Mindenekelőtt
bejelentette a gabonamonopólium felállítását,
amely a gabona árát emelni fogja. Sor kerül a
kiszgdaárverések végleges elrendezésére is,
mert már az elmúlt évben 119.000 árverést kellett
elhalasztani. További lépés az agráradósságok
konverziója.

Szerkesztői üzenetek

Lázár Klárka és Ilonka, Gheorgheni. Köszö-
nettel igazoljuk az olaszországi társasutazásunk
részvételijának 10.800 leinek vételét két remény
részére. A nápolyi ut költségeit is kérjük idejé-
ben átutalni.

Dr B. F. Tg.-Mures. Örömmel szolgálunk fel-
világosítással olaszországi utunkkal kapcsolat-
ban. Mint jeleztük férj és feleség közös utlevelet
is válthat. Fontos az, hogy érvényes utlevelük
legyen, amelynek száma velünk április 15-ig fel-
tétlenül közlendő.

Nápolyi utas. Igazoljuk az olaszországi tár-
sasutazásunkra és a nápolyi kirándulásra bekül-
dött 6500 lei vételét. Azon kívánságának, hogy
Önt úgy a vasúti-fülkében, mint a szállodákban
az említett ismerőseivel együtt osszuk be, kész-
ségesen tettünk eleget, úgyszintén annak is, hogy
a megadott címekre utiprogramunkat el-
küldjük.

Több érdeklődőnek. Bár a jelentkezési ha-
táridő április 10, a jelentkezést esetleg ezen idő-
pontnál előbb is lezárjuk, amennyiben az elő-
irányzott jelentkezési létszám betelne. Ezért ké-
rünk minden komoly érdeklődőt, hogy ezt a
szándékát utazási-osztályunkkal saját érdekében
a leghatározottabban bejelenteni sziveskedjék.

V. L. Cluj. Fenti üzenet Önnek is szó!

Üdit, szépít, fiatalít a MÁRIA SZEPLŐKRÉM

A rossz időjárástól tönkretett
arcbőrt 10—12 nap alatt teljesen
rendbehozza, a szeplőket, foltokat
tökéletesen elmulasztja, az egész-
ségügyi miniszterium által jóvá-
hagyott, teljesen ártalmatlan
Mária szeplőkrém, nappali
és külön éjjeli használatra, egy
tégely ára 40 lei.

Készíti:

Kovács Andor gyógyszerháza

Tárgu-Mures

Postai szétküldés utánvétellel.

Kapható minden gyógyszerházaiban,
drogériáiban és illatszertárban.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefoni 27.

Felöltszerkesztő: Perédi György

Cluj szerkesztő: dr. Sulyok István
 Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Papság szentségimádása a Szent Péter templomban. Vatikánvárosból jelentik: Csütörtökön este tartották meg az összes világi és szerzetes papság részvételével a római Szent Péter templomban az egykori szentségimádást a legmértősebb Oltáriszentség rendelkezésének ezerkilencszázados évfordulója alkalmából. Több mint tízezer felszentelt pap és teológus vett részt. Kivételesen egy spanyolországi ijuságból álló zarándokcsoporthoz is beengedtek a templomba. A Szentatya a sede gestatoriá-n jelent meg az összes bibornokok kíséretében. Laurenti bibornok mondott szentbeszédet. A szentségimádás végével a pápa áldást osztott a legmértősebb Oltáriszentséggel. Amikor a Szent Péter templomból kíséretével kivonult, a papság lelkes ünneplésben részesítette a katolikus világegyház fejét XI. Püsst.

Glattfelder Gyula csanádi püspök jubileuma. Szegedről jelentik: A város társadalma vasárnap ünnepelte Glattfelder Gyula, csanádi megyéspüspök születésének 60-ik évfordulóját. A felemelő ünnepség a Fogadalmi templomban kezdődött, majd fogadás volt a püspöki palotában, ahol az egyházi és világi előkelőségek tisztelegtek a közszerzeteknek és tiszteletnek örvendő jubiláló főpásztor előtt.

Gyászistentisztelet Sixtus hercegért Budapesten. Budapestről jelentik: Sixtus bourbon-pármái herceg lelkiüdvéért, aki 48 éves korában szívburokgyulladás következtében Párizsban, huga Zita királyné és Ottó királyfi karjai között elhunyt, Mikes János gróf szombathelyi megyéspüspök szombaton gyászmisét mondott a budapesti egyetemi templomban. A háború folyamán a Károly király különbéke gondolatával kapcsolatosan az elhunyt herceg neve is világtörténelmi csengést kapott és a háború után is sokszor fordult meg Magyarországon.

Floreal krém hét nap alatt széppé varázsol!

Halálozás. Mercurea-Ciucon meghalt Potoczky Pálné, a város urti társadalmának egyik jóságos uriaszonya. Négy árva hagyott maga után.

Beiușról jelentik: Tabár Ferenc legrégebbi borbélymester, római katolikus egyháztanácsstag, volt ipartestületi elnök, községi képviselőtestületi tag, rövid szenvedés után, 67 éves korában elhunyt. Földi maradványait vasárnap hantolták el a római katolikus sírkertben, polgártársai s nagyszámú közönség részvételével.

Budapestről jelentik: Hónap Tamás, a piarista rend nyugalmazott főnöke, életének 75-ik évében, Budapesten elhunyt. Hónap 1912-ben került a rend élére és 6 éven át töltötte be a rendfőnöki tisztelet. Szombaton délután 4 órakor temették a rendi sírboltba a Kerepesi temető halottasházából. A temetési szertartást Breyer István győri megyéspüspök végezte.

Zürichi zárlat. Párizs 20.38, London 15.77 fél, Newyork 309.75, Brüsszel 72.17 fél, Milánó 26.55, Madrid 42.20, Amszterdam 208.52 fél, Berlin 122.85, Bécs 73.40 (56.65), Prága 12.85, Varsó 58.32 fél, Belgrád 700, București 305.

A katolikus legényegyletek alapítójának boldogágavatása. A katolikus legényegyletek világszövetségének kölni vezérelnöke közölte az országos szövetségek elnökeivel, hogy Schulte Károly kölni bíborosérsek március 21-én az összes német egyházmegyei elnökök jelenlétében indítja meg Kolping Adolfnak, a legények szentéletű Atyjának boldogágavatását. — Kolping Adolf sírja a kölni minorita templom Szent József oltára alatt a leglátogatottabb zarándokhelyek egyike. Reggeltől estig a zarándokok és ajtatoskodók hosszú sora keresi fel mindennap.

Törvényszéki bíró feljelentése egy táblabíró ellen. Az oradeai törvényszék egyik bírója, gróf Nesselrode Károly feljelentette Matei Dumitriu kir. táblai tanácselnököt, hogy alaptalan feljelentést küldött róla az igazságügyminiszterhez, amelynek alapján hat hónapra felfüggesztették a bírói gyakorlatól. A kir. törvényszék hétfőn illetéktelennek mondotta ki magát az ügy letérnyalására és az iratokat a Semmitőszékhez terjesztette fel.

Bevezetik a földgázt Clujra (?) Az Országos Magyar Párt cluj-i tagozata vasárnap nagyszabású ankétot tartott a földgáznak a városba való bevezetésére. Az ankét a város jövődjére nézve jelentős határozatot hozott és éppen ezért arról részletes tudósítást közlünk lapunk holnapi számában.

Megnyitják a cudjiri fegyvergyárat. Cudjir. Saját tud. Jelentettük, hogy a kormány komolyan foglalkozik a cudjiri fegyvergyár megnyitásával. Vasárnap Cudjirra érkezett N. Teodorescu ipar- és kereskedelmi miniszter, akit nagy ünnepséggel fogadtak. A miniszter a tisztelgők előtt kijelentette, hogy a fegyvergyár üzeme rövidesen újra megindul és erre a célra a kormány százmillió lejt szavazott meg.

Elítélték a székelői gyilkosság tetteseit. Odorhei. Saját tud. Megirtuk, hogy Filia községben a múlt év március 13-án 76 késszurással megölték Barbáth Szócs Lajos gazdálkodót, akit holttestét egy nagy kosárban az utcán találták meg reggel a járókelők. Tíz vádlottat állított az ügyészség a törvényszék elé, közte a beismérésben levő ifj. Dobai Dénest. Az ügyészség azt akarta bizonyítani, hogy a gyilkosság id. Dobai házában történt s onnan vitték egy félkilométerre az utcára, de dr. Imre Domokos orvosszakértő bebizonyította, hogy ott történt, ahol a halottat megtalálják. A tíz vádlott közül a törvényszék csak ifj. Dobai Dénest és Balázs Dénest mondotta ki bűnösnek és 6-6 évi fegyházra ítélte, a többi nyolcat felmentette. Az ügyész és a vádlottak felekezést jelentettek be.

Motoros körvasút indul a Szilágyságban. Carei. Saját tud. A CFR május 1-én életbelépő menetrendje Salaj megyében jelentős közlekedési reformokat valósít meg, amennyiben Carei—Zalau—Jibou—Ulmeni között motoros körvonatot állít a forgalom szolgálatába az eddig is közlekedő gőzmozdonyú vonatokon kívül. A carei vasúti állomásfőnökség már el is küldte a harmadikosztályú új kocsit, amelyet motorossá fognak átalakítani. Ezenkívül Simleul—Zalau—Jibou—Ulmeni—Baia-Marc—Satu-Marc viszonylatban közvetlen kocsit állítanak be, hogy a Satu-Marcba utazó szilágysági utasnak ne kelljen Careiben átszállnia. A szilágysági körvasút létesítésével nemcsak a közönség régi kívánságának tesznek eleget, hanem lényeges hiányokat fognak pótolni.

Letartóztatták az oradeai pénzügyigazgatóság öt tisztviselőjét. Jelentettük, hogy az oradeai pénzügyigazgatóságnál néhány tisztviselő adóbonokkal 850 ezer leig károsította meg a vizsgálat szerint a kincstárt. Hétfőn Neculescu ügyész a kihallgatások után letartóztatta Orosz könyvelőt, Nagy pénztárost, Simon perceptort, Bányai kontrolort és Gitea nevű tisztviselőt és átkísértette őket az ügyészség fogházába.

Templomépítkezés a párizsi főegyházmegyében. Párizsból jelentik: Verdier kardinális Párizsban 60 új templomot és kápolnát akar építtetni. A templomépítő bizottság működése óta 26 új templom és 16 kápolna épült az egyházmegye területén. Ezekből maga a főváros 9 templomot és 1 kápolnát kapott. E nagyarányú építkezések dacára még mindig 15.000 lélek tartozik egy-egy egyházközséghez. Az elmúlt esztendőben 2 millió kétszáz ezer frankot gyűjtöttek Párizsban templomépítés céljaira.

Seletzky fellebbezését a semmitőszék is elutasította. Bucuresti. Saját tud. A Semmitőszék szombaton tárgyalta Seletzky fellebbezési kérését, amelyben a hadbírósgági ítélet illetéktelenségének megállapítását kérte és elutasító ítéletet hozott.

Megölte gyermekét egy elmebeteg vasúti munkás. Cluj. Saját tud. Vasárnap délután 6 órakor egy zokogó fiatalasszony rohant a rendőrségre és elpanaszolta, hogy férje, Ratiu Joan, CFR munkás, akin az örülttség tünetei mutatkoznak, kizavarta a lakásból és 14 hónapos gyermekét magánál tartva, bezárkózott. Tarcea Vasile közrendőr hazakísérte az asszonyt. Hosszan zörgetésre Ratiu kinyitotta az ajtót s mielőtt a rendőr védekezésre gondolhatott volna, egy súlyos vadsorongóval fejbe sújtotta, majd előrántva revolverét, annak agyával addig ütlegelte a rendőrt, amíg az vérbeborult fejjel összeesett. Az asszony ismét rémülten rohant vissza a rendőrségre. A szolgálatos rendőrtiszt, Chisa detektiv és négy közrendőr vonult ekkor a helyszínre, az örjngő vasúti munkás azonban ekkorára ismét bezárkózott és elbarrikádozta magát. Végül négy csendőrt is segítségül hívtak és nagynehezen behatoltak a lakásba, ahol megdöbbsélt kép tárult eléjük. Ratiu Joan az asztal mellett ült, jobb kezében a tizenegy hónapos csecsemőt, bal kezében pedig a falról letépett villanykapcsolót tartotta és örült vigyorgásba torzult az arca. A csecsemő halántéka összevont zúzva és mellkasán két késsel döfött seb irtózatos, véres helye látszott. „Itt akartam kitépni a szívét” — mondotta az elborult elméjű ember, amikor lefogták — „de megzavartatok munkámban”. Felesége a kihallgatás során elmondta, hogy két éve a legjobb viszonyban éltek és imádták a gyermeküket. Férjén csak vasárnap délen mutatkoztak először az örülttség jelei. Ratiu Joan egyelőre a rendőrségi cellában van és most döntenek arról, hogy az ügyészségre, vagy az örültek házába szállítják.

* Szél és hideg hőret érdessé teszi, Floreal tubusos krém használata három nap alatt borsónyímavá teszi.

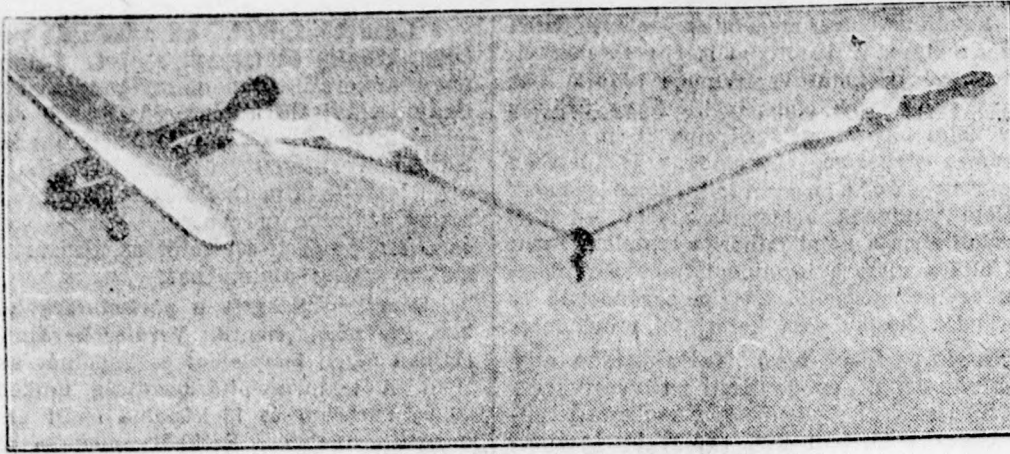
Két rádióleadóval dolgozó kommunista összeesküvés Erdélyben. Cluj. Saját tud. A rendőrség politikai osztálya nagyarányú kommunista összeesküvést leplezett le. Letartóztattak egy Spitz nevű 62 éves tekintélyes kereskedőt és egy Stern nevű villanyszerelőt, akiknél a házkutatás alkalmával rengeteg kompromittáló irást és két rádióleadót találtak. Rajtuk kívül még 11 ifjumunkást is letartóztattak, akik összeköttetésben állottak velük.

5 és félmillió vámbírság arany és selyemcsempészésért. Carei. Saját tud. A carei vámhivatal Deutsch Ernő carei fakereskedőt, aki még 1927 április 14-én a bervenai vámnál arany- és selyemárut akart áthozni Careibe, 5.607.000 lei bírsággal büntette, miután a nála talált selyem és aranyneműekről a törvényben előírt vámnnyilatkozatot nem állított ki. Az árut a vámhivatal elkoboztatta és elárvereztette, azonban a horribilis bírságot behajtani nem tudja és az ügyet a carei bírósághoz tette át azzal a kéréssel, hogy a vámbírságot változtassák át megfelelő fogházbüntetésre. A bíróság az ügyet március 13-án kezdte tárgyalni és az ítélet kihirdetését március 20-ára tűzte ki.

HEYMAN SZINKÖR

Siessen jegyét mehváltani, mert a filmet nem lehet prolongálni
 JOSEF SCHMIDT,

DALOL A VAGY...

Lefényképezett halálugrás.

Képünk a híres ejtőernyős pilóta: Ben Grew halálos ugrását ábrázolja. 750 méter távolságból lefényképezve. Az ejtőernyő nem működött és a lezuhant pilóta szörnyethalt.

A háztulajdonosok adóügyi akciója. Az oradeai Háztulajdonosok Szövetsége memorandumot nyújtott be a pénzügyminiszterhez és hasonló szellemű emlékirat benyújtása érdekében megkereste az ország összes háztulajdonosi szervezeteit a háztulajdonosok adósérelmei orvoslása érdekében. Ebben a memorandumban a házadósnak, a tényleges bérjovendelmek alapján való előírását, az adókulcs lényeges leszállítását és kérte, hogy a tulajdonosokat mentse fel az üresen maradt vagy pedig azok után a helyiségek után kiszabott adók alól, amelyek béreit és járulékait behajtani nem tudta. Kérte, hogy az öt évre már előírt adónak mérséklését kérhessék már akkor, ha a bérjovendelem 10 százalékkal csökkent. Intézkedést kért továbbá a lakástultermelés megakadályozása érdekében. Az oradeai Háztulajdonosok Szövetségének ez az akciója az egész országban igen élénk visszhangra talált. A Bucurestiben székelő Országos Háztulajdonosi Unió is teljes egészében elfogadta az indítványt és megleghangú átiratban üdvözölte az oradeai szövetség vezetőségét a felvetett gondolatokért, melyek megvalósítása érdekében mindent el fog követni. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a H. T. Sz. elnöksége a szövetség tagjainak határozott óhajára elhatározta a további olyértelmu szervezkedést, amelynek útján a még be nem lépett háztulajdonosok is tagokként megnyerhetők legyenek. Az oradeai elnökség tagjai személyesen fogják felkeresni azokat a háztulajdonosokat, akik eddig tagokként be nem léptek és megfogják győzni a szervezkedés szükségéről, önmaguk és tulajdonostársaik iránti kötelességeikről.

* Floreal krém üdit, szépít, fiatalít!

Brassói hírek. Saját tud. A PL. 73. jelzésű gépkocsi, amelyet tulajdonosa Mihaiu Mózes vezetett, az állomás közelében halálra gázolt egy Haralambie Brandus nevű ötéves fiúcskát. A halál szerencsétlenségét a gyermek vigyázatlansága okozta. — Jelentettük, hogy a romániai cserkészszövetség ezévi dzsemboriját a braşovi Pojanában rendezik. Ertesüléseink szerint a tervét megváltoztatta a szövetség és így nem Braşovban lesz a táborozás. — Rejtélyes körülmények között eltűnt Herczeg János 18 éves technikus hallgató, aki Braşovban özvegy édesanyjánál lakott. Személyleírása: 170 cm. magas, szőkés-haju, barnaszemű, erősen fejlett. Ki tud róla? — Parlagi Lajos clujji szinigazgató kérte és kapta meg a játsszói engedélyt Braşov városában. A szintársulat húsvétkor kezdi meg az előadásait. — A braşovi római katolikus egyházközség az építendő bolonyai templom javára április 4-én színelőadást rendez. Színpadra kerül: Szuhay 3 felvonásos vígjáték.

A ma legidősebb könyve
MIGRAY JÓZSEF
A
MARXIZMUS CSODJE

Ára: 120 lei és portó.

A Sz. István-Társulat kiadása.
Kapható az „Erdélyi Lapok”
könyvsztaiyánál.

Öngyilkos takarékpénztári pénztáros. Zalaú. Saját tud. Róth János, a „Szilágysomlyói Takarékpénztár R. T.” 40 éves könyvelő-pénztárnoka hétfőn reggel 5 órakor autóbusszon Micskére utazott, ahol szülei sírjánál browninggal agyonlőtte magát. Tettének oka ismeretlen. Vasárnap este még látszólag jó hangulatban beszélgetett barátaival és elváláskor sem sejtette senki, hogy Róth mire készül. Szállásadójának: özv. Nagy Gyulánénak levelet hagyott hátra, amelyben bocsánatát kéri tettéért és elbúcsúzik tőle. Róth agglény volt. Öngyilkossága a városban általános részvételt keltett.

SOK TANULSÁGOS szép látnivalóban és lelki élményben lesz része, ha résztvesz olaszországi és római társasutazásunkon, amelynek részvételi díja mindössze 5400 lei személyenkint. Indulás 1934 április 30-án délelőtt 10.30-kor. Jelenkezési határidő 1934 április 15. Bővebb felvilágosítással kiadóhivatalunk szolgál.

Sixtus bourbonpármái herceg. Zita királyné testvére, aki pár nap előtt 48 éves korában Párisban meghalt. Sixtus herceget bizta meg a világháború idején IV. Károly király azzal, hogy különbélke felteteleiről tárgyaljon Franciaországgal. A különbélket Clemenceau indiszkrécioja megsemmisítette ugyan, de Sixtus herceg neve bekerült a világtörténelembe.

Az aradi Vasárnap 5. száma szép kiállításban, értékes tartalommal jelent meg. Dr Hauler Pál a keresztény egységről ír komoly tanulmányt. Hangulatos novellát ír Kincs István Művészkontárok és Rácz Pál: Jani és János címen. Szép verset közöl Kovér Erzsébet, Jákey Vilma, Magyar Bálint és Széfeddin Sefket bej tollából. Az irodalmi rész a következő könyveket ismerteti: Mecs László: Rabszolgák énekelnek, Rónay Györgytől. Schütz Antal: Isten a történelemben, Horváth Richardtól. Károly Sándor: Láng, Fischer Aladártól. Báró dr Vécsey Aurél a miszsiók legújabb híreit ismerteti. Kulturszemle egészíti ki és művészi képek teszik változatosabbá a nívós számot.

WURST UTÓDA CÉGNÉL szerezheti be a legolcsóbban és a legjobb minőségű bőséges árúkat. Azugat ruszli 1 hordo 130. 1 db 1.50-2-3 lei. Kalla-féle farsangi hal 5, Ostse tejes- és gyöngy hal, majonézes hal saláta 10 dg. 16, Buchling darabja 6-8-13, Zacusca 17, bőséges, olajos konzervek, szardíniák 14, 20, 24, 26, 28, 30 leies árban Sajtok: emmentáli, chesler, noszolyi, trappista egynegyed kg. 11, görög, téstára 10 dg. 7. Liptói túró 10 dg. 7. Friss ételolaj literje 40 lei. Valódi sinaiai (Branza de burdu) Bőndő túró és (Branza de Braila) Brailai túró, — mindenfajta fűszerek konzervek, Stella és Grivital gyártmányú a legolcsóbban csak nálam szerzhető be. Valódi aradhegyaljai borok, 1 liter órzilng 20 lei.

Minden katolikusnak meg kell ismerkednie szent hité kultúrértékével!
Még ma rendeljük meg a KATOLIKUS LEXIKONT!

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

ORADEA:

Kedden este fél 9 órakor: **Csipekce**, Operett-ujdonság, rendezés helyárrakkal.

Szerdán este fél 9 órakor: **Vacsora nyolckor**, Amerikai vígjáték-ujdonság, világsiker 3 felvonásban 11 képben.

Csütörtökön este fél 9 órakor: **Vacsora nyolckor**, Másodsor.

Péntek este fél 9 órakor: **Az ember tragédiája**, Ünnepi díszelőadás a remekmű első előadásának 50-ik évfordulóján. 50 tagú statisztóriával, 30 tagú zenekarral, Erkel teljes kísérelő zenéjével, az Erkel énekkar közreműködésével. Az igazgatóság kéri a közönséget, hogy szíveskedjenek lehetőleg ünnepi ruhában megjelenni.

Szombat délután 4 órakor: **Tessék beszállni!** Operett-revü 10 és 17 leies helyárrakkal.

Szombaton este 9 órakor: **Az ember tragédiája**, Az ünnepi előadás változatlan megismétlése.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Több mint szerelem**, 10 és 17 leies helyárrakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: **Nyitott ablak**, Kivételesen 10 és 17 leies helyárrakkal.

Vasárnap este 9 órakor: **Az ember tragédiája**, Harmadszor. Az ünnepi előadás változatlan megismétlése.

— **Ma, kedden este fél 9 órakor ismét megnyitnak a színház kapui Oradeán.** Parlagi igazgató társulatával megkezdte a harmadik játékciklus előadásait. Kedden este fél 9 órakor megnyitó előadasként a Csipekce operett lesz a színház műsorán. Ezt az előadást rendezés helyárrakkal tartják meg.

— **Vacsora nyolckor.** Szerdán este az új játékciklus első bemutatójaként a Vacsora nyolckor amerikai vígjáték kerül színre. A vezető szerepeket a társulat legjobb erői mellett vendégként V. Hegyi Lili és Ligeti Margit is fellépnek. A vacsora nyolckor szerdán és csütörtökön kerül színre fél 9 órai kezdettel mindenkor rendezés helyárrakkal.

— **Az Ember tragédiája.** Pénteken este lesz a színházi évad legkiemelkedőbb színházi eseménye. Ekkor kerül színre ünnepi díszelőadásban Madách Imre halhatatlan remekműve az Ember tragédiája. Az Ember tragédiája nálunk teljesen új rendezésben, új díszletekkel, 50 tagú kórossal, 30 tagú zenekarral és nagy statisztóriával kerül színre pénteken este fél 9 órakor, ünnepi díszelőadásban. Az Ember tragédiáját Clujon több mint 15000 ember nézte végig két hét leforgása alatt.

TIMISOARA (Szendrei-társulat).

Kedd: **Sárga lilium.**

Szerda: **Sárga lilium.**

Péntek: **Helyet az ifjú-ágnak.**

TARGUL-MURES:

Kedden: **Mosoly országa.** Lehár jubiláris est! Révész István tenorista felléptével.

Szerdától egész héten: **Bál a Savoyban és Sárga lilium**, operett.

SATU-MARE.

Kedd: **Tamara.**

Szerda: **Allegro ma non troppo.**

Csütörtök: **Tommy és társa.**

Péntek: **Bál a Savoyban.**

Szombat délután 4 órakor: **Bál a Savoyban**

— Este: **Helyet az ifjuságnak.**

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor: **Bolondóra.**

— Délután 4 órakor: **Cigányprimás.** — Este fél 9 órakor: **Mágnás Miska.**

Jutalomjátékok a satumarei színházban. Saját tud. Pár hét mulva a Szabadkai szintársulat befejezi a satumarei színtársulatot. A jutalomjátékok már megkezdődtek és a közönség zsúfolt házakkal búcsúzik el kedvenc színészeitől. Tegnap este **Fülöp Sándor**, a társulat szimpatikus táncoskomikus búcsúzott a **Hazudik a mazzikaszo** operett parasztlégy szerepében. A közönség melegen ünnepelte Fülöp Sándort, akit többször is a vasfürgöny elé szólított.

Ujságíró a törvényszék előtt

Idézéssel a zsebemben meghuzódítam a clujai törvényszék első szekciójának tárgyalóterében, a hallgatóság utolsó padosorában, mintha csak a mások pere hozott volna ide, hogy riportot írjak a nap legérdekesebb bírósági eseményéről, mint jó néhány esztendővel ezelőtt, törvényszéki riporter koromban. Jó idők voltak, emlékszem, amikor szenzációéhes kollégáimmal együtt megjelentünk az ügyészre a legújabb információkért, a kedves és előzékeny Bireescu ügyész rendszerint ezzel a magyar idézettel fogadott bennünket:

— Várszagra gyűl az éji vad.

Bireescu ügyész azóta főügyész lett, én parlamenti tudósítóvá léptem elő. Az idő mulik s változnak benne az emberek és a dolgok, csak bizonyos sajtóperek dacolnak szívósan az idő viszonyosságával, sőt kisebb-nagyobb amnesztiák szakaszaival is... S így történt, hogy évek után megint találkoztam Bireescu ügyéssel a clujai törvényszék épületében, csak hogy ő ezúttal tárban állott a köztudó asztala mellett, én pedig szoroson a bírói emelvény előtt, kezemben a négyrét hajtott idézéssel, amelyen a nevem után ez a szó olvasható: „acuzat”.

De, mondom, előbb meghuzódom a hallgatóság soraiban és saját bajomat feledve, élvezem az én ügyem előtt lezajlott tárgyalások fordulatait.

Két székely legényt szolítottak először. Csinosan felöltöztek, simára fésülködtek a bírósági meghívásra s fiatal magyar ügyvéd védelme alatt bátran állottak meg a terem közepén.

— Aztán, hogy is történt az a verekedés? — kérdezte az elnök.

— Az úgy volt kérem, hogy bál volt a Szénatéren. Táncközben Jakab Lőrinc meglökte az unokatestvéremet, aki mingyárt jött és elpanaszolta ezt nekem. Én odamentem Jakab Lőrinc-hez és megkérdeztem tőle, miért lökte meg az unokatestvéremet? Azt felelte, hogy ha nem tesz, intézzem el. Azt mondtam erre, hogy majd elintézem. Ahogy bevégeződött a tánc, utánamentünk és a Dózsa-utcában értük utól. Ott én egy böttök háromszor fejbeütöttem, az unokatestvérem pedig beleszurta a kését. Nem tudom hányszor. Avval eljöttünk.

Az úgy halálosan egyszerűnek látszott a székely legény elbeszélésében.

— Tipikus vasárnap délutáni verekedés Clujon, székely legények között — jellemezte az esetet Bireescu ügyész:

— Tizenöt—tizenöt napot kaptak a vádlottak.

Akit tévedésből megverték

Aztán egy hegyvidéki román cihelődött be az ajtón. Földhözragadt szegény favágónak látszott, a havasokról, ahol nyomorult kis kalibákban tengődnek az erdő mostohasorsu gyermekei, ah-ból, amit elhullat a rengeteg. S el is kellene pusztulniok talán, ha nem követnének el néha erdőkihágásokat. Ezzel védekezett:

— Engem senki rajta nem ért... Engem senki el nem fogott. Inséges ember vagyok, instállom alászan.

Kiderült, hogy a szegény ember tévedés áldozata. Nem is órála szól az erdőjáró jegyzőkönyve, amely az erdővédelmet megállapítja. Sőt az egész jegyzőkönyv h... mert a kerülő, akinek az aláírása a jegyzőkönyv alatt szerepel, nemcsak hogy semmit se tud a dologról, de még írni se tud...

— Hát akkor maga hogy került ide? — kérdezte a bíró.

— Ugy kérem — felelte az atyafi — hogy megverték a csendőrök...

Általános felháborodás. A bíró Isten nevében

Elsőáldozási emlékképek,

két nyomással, két szinezésben, csinos izléses kivitelben kaphatók

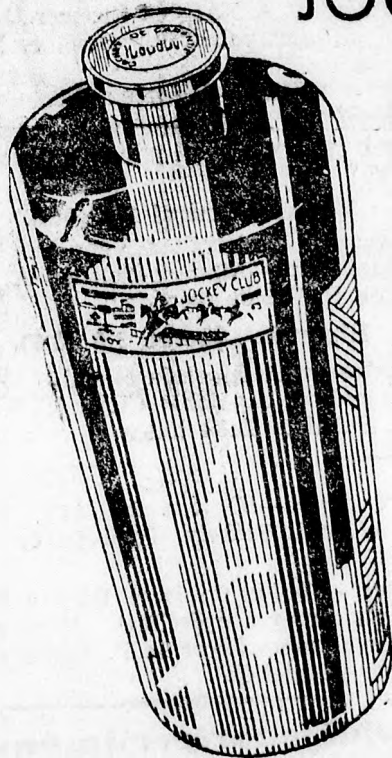
az Erdélyi Lapok kiadóhivatalában

Oradea, Strada Rege e Carol 5.
A nagyobb méretűek (18×27 cm.)
ára 2.50 lei, a kisebb méretűek
(14×23 cm.), ára 1.50 lei.

Annak a nőnek a kedvence,
aki a disztinváltságot a fő von-
zóerőnek tekinti:

JOCKEY CLUB kölniviz

A nők, akik szeretik a halvány színeket, a fénytelen selymeket, a ruházat egyszerű szabását, akik előnyben részesítik a fekete, vagy szürke csukott autót a vörös roadsterrel szemben, akik tisztában vannak azzal, hogy a férfiak meghódítására más eszközök is rendelkezésre állanak, mint ríktó ruhák, mértéktelen ruhakivágások — minden kölniviznél szivesebben használják a Jockey Club kölnivizet. A Jockey Club elővarázsolja egy virágoskert minden illatgazdagságát a tavaszi éjszakán... Édes és mégis átható illata van, mert drága esszenciákból készült, amelyeket ördögi ügyességgel kevert a parfümgártás művészetének mestere. Jockey Club a disztinvált hölgy kölnivize.

EAU DE COLOGNE
JOCKEY CLUB

hazaküldi a szegény embert, de Bireescu fő-
ügyész utánaszól:

— Várjon csak kint a folyosón, míg befejeződnék a tárgyalások. Érdekel engem, hogyan verték meg magát a csendőrök. Majd adok én nekik...

A szegény ember csendesen behuzza maga után az ajtót, de egy félperc múlva visszatér a tárgyalóterembe:

Cikk a népszámlálásról

— Nagyságos bíró urak... Megmaradok én azzal a veréssel, amit kaptam...

...Még néhány ügy, amelyben nem jelentek meg a felek s így nem lehet megtartani a tárgyalást s aztán hallom az én nevemet.

Előállok. Se tanum, se ügyvédem. Azt se tudom, mi is van az inkriminált cikkben. Olyan régen volt, amikor írtam. Jó két és fél évvel ezelőtt, amikor még egy clujai lap munkatársa voltam s időszerű volt a népszámlálás ügye. Csak homályosan emlékeztem, hogy arról szól a cikk...

Meg is mondom az elnöknek:

— Elnök ur, én egészen készületlenül vagyok. Kérek új tárgyalási terminust. Hadd ke-

ressek addig tanukat, mert biztosan tudom, hogy igazgat írtam.

S az elnök:

— Annyi idő óta lett volna ideje tanukat keresni.

Hát ez igaz. De én azt hittem hogy ez az egész ügy már rég elaludt. Persze, ez nem komoly védekezés a bíróság előtt s rögtön lakolok is érte, mert a tanács visszautasítja kérésemet. Tehát megtartják a tárgyalást.

Az ügyész:

— Nem akarok se mártírt, se nagy pert csinálni... De a népszámlálásról írt cikkek ügyében még minden vádlottat elítéltek.

Nem is volt sokkal több az egész vádbeszéd. Gyorsan ment az ítélethozatal is. Tizenöt nap. Ugyanannyi, sőt még kétezer lei pénzbírsággal több mint amennyit a bicskázó székely legények kaptak. S nem is nagyon sokallom. Hiszen a székely fiúk részegek voltak, amikor tettüket elkövették, én pedig józan.

De azért persze megfellebbeztem az ítéletet, éppugy mint a székely legények.

Jávör Béla.

SPORT

A Crisana legyőzte az Universitateat

A NAC és a Ripensia simán győzött. Kinizsi vereséget szenvedett a Venustól. Az AMTE csak egy pontot tudott hazavinni Ploestiből

Vasárnap érdekes fordulat bonyolították le a Nemzeti Bajnokságban. Mint mindig, úgy most is volt 1-2 váratlan eredmény. Nagy izgalmossal várták a Universitatea-Crisana összecsapását. A Crisana győzött és ezzel bebiztosította magának az A) csoport vezető helyét, 2 tiszta ponttal vezetvén az „U” előtt. Részletes eredmények a következők:

Crisana-Universitatea 1:0 (0:0).

Oradea. Szép napsütéses időben, de hatalmas szélben mintegy 4000 főnyi közönség jelenlétében küzdött meg a két csapat.

Oravetz (Arad) bíró sápjelére a következő összeállításban álltak fel: Crisana: Pülök, — Szabó, Máté, — Pintye, Karlach, Szöke — Gionca, Bonác, Barátky, Nagy, Muresan, — Universitatea: Seps, — Ghilezan dr. Sfera, — Dobosan, Gain, Dávid, — Sárbu, Ploesteanu, Seps, Jónás, Surslasia.

Az Universitatea vezeli az első támadást, majd a Crisana jön fel. Később az „U” szélből támogatva fölénybe kerül és ez a fölény megmarad az egész félidőn keresztül. Mindkét csapat erősen beleszáll. Előbb Barátky, majd Seps kénytelen néhány percre kiállni. Az „U” szorít. A 20. percben Jónás lövését a kapufa menti. A 25. p-ben Ploesteanu váratlan bombáját pedig lábbal védi Pülök. A cluji csatárok sok kitűnő helyzetet kihagynak.

Szünet után megváltozik a helyzet. A Crisana most már a szélből támogatva támad, az „U” védekezésére szorul. A 11. percben Bonác erős lövését öklözi ki Seps. Cioncát felvágja Sfera. A 16-os szabadrugást Barátky lövi, de Seps ismét kiöklözi. A 27. percben dől el a mérkőzés sorsa. Cionca kornerét Barátky befejeji. Seps az előtte állótól semmit sem látott és a labda szorosan mellette hullott a hálóba. A gól kissé felrázza az egyetemistákat, de a nagy igyekezet nem elég. A Crisana ellen-támadásai a veszélyesebbek. Nemhogy védekezne, de még továbbra is támad, az eredmény azonban nem változik.

Kritika: A mérkőzés után ítélve igazságszerűbb eredmény a döntetlen lett volna, bár a Crisana csapata egységesebb volt. Az Universi-

tateából csak Seps, Sfera, Gain és Ploesteanu elégitett ki, míg a Crisana minden embere egyformán játszott. Talán Mátét, Pülököt és Barátkyt lehet kiemelni. A mérkőzés egyébként nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. Nem mozgott azon a nívón, amit az A) csoport derbijétől elvártak volna. Igaz, hogy a nagy szél erősen zavarta a játékot. Oravetz bíró jól és körültekintően bíraskodott.

Nyilatkozatok: A mérkőzést végignézte Luchide Octavian, a futballszövetség főtitkára is, aki azonban a csehek elleni román válogatott összeállításáról nem akart nyilatkozni. Pintye és Seps, akiket megfigyelt, nem nyerték meg tetszését. Sfera és a két kapus tetszett. A válogatást a keddi Venus-AMTE mérkőzés után éjtik meg. A mérkőzésről megállapította, hogy döntetlen sokkal realisabb lett volna, mivel az első félidőben az „U”, a másodikban pedig a Crisana volt fölényben.

NAC-Romania 4:1 (2:0).

Cluj. A NAC jóformában levő csapatának nem adott különösebb nehézséget a Romania elleni mérkőzés. Mintegy 2000 néző jelenlétében dr. Morar Teofil bíró vezetésével folyt le a mérkőzés. A NAC-főlény Bodola és Rónai góljaival jut kifejezésre. A II. félidőben Kocsis és Rónai négyre szaporítják a gólok számát, amikor Krishoffernek 11-esből sikerül szépíteni az eredményen. A NAC-ból Stettner, Juhász és Krausz, a Romaniából Farcasan és Muntean tüntek ki.

AMTE-Tricolor 0:0.

Ploesti. Az aradi munkáscsapat állandó fölényben játszott, de nem bírt a Tricolor védelmével.

Venus-Kinizsi 1:0 (0:0).

Bucuresti. Jól bevált a Venusban a Bordan-Dunăreanu-Albu védelem. A meccsdöntő gólt P. Válcov szerezte.

Ripensia-Mures 6:0 (3:0).

Timisoara. A Ripensia állandó fölényben biztosan győzött. A gólokat Ciolac (2), Schwartz, Bindea, Dobai és Beke lölték.

Ferencváros-III. ker. 4:0 (3:0). Biztosan győzött a Fradi Székely, Toldi (2) és Sárosy góljaival.

Ujpest-Phobus 3:1 (1:1). Békya Phobusnak szerezte meg a győzelmet. Jávör egyenlített. Szünet után Jávör és P. Szabó góljai a győzelmet jelentették.

Belföldi sporteredmények:

Oradea: Kolping-Egyetértés 4:1 (0:1) Szünetig vezetett az Egyetértés, de azután felülkerekedett a Kolping nagyobb technikai felkészültsége és biztosan győzött. A gólokat Benzec (2), Henkucz és Ilku, illetve Mónus rúgták. — CFR-NSC 4:0 (2:0). A CFR — amelynek góljait Dombi (11-esből), Eugen (2) és Mot szereztek — biztosan győzött.

Salonta: Sz. Törekvés-PTT 2:1 (1:1). Meglepetés a Postások veresége.

Marghita: Makabea-Viktória 5:0 (1:0). Góllövők: Guttman I. (2), Klebi (2), Münsner.

Timisoara: Ilsa-TAC 2:0. Meglepetés. TMTE-Hertha 3:1 (2:1). Rapid-Banatul 2:1 (1:1). Bajnoki mérkőzések.

Arad: Hakoah-ATE 2:0 (1:0). Meglepetés. AAC-Transilvania 2:2 (1:1). Olimpia-Soimii 2:0 (0:0). Unirea-Tricolor 4:3 (1:3).

Satmarc: Olimpia-SzSE 4:0. Bajnoki. **Baia-Mare:** Tricolor-Törekvés 2:2 (0:0). **Lugoj:** Vulturii-Meserias (Buzias) 16:0.

Resica: RMTE-Electrica 3:2 (3:1). UDR-ZsSE 4:0 (3:0).

Bucuresti: Unirea Tricolor-Macabi 3:2 (1:1). Juventus-Belvedere 3:3 (1:1). Barátságos meccsek.

Külföldi sporteredmények:

Szofia: Jugoszlávia-Bulgária 2:1 (1:0). A bolgár válogatott a magyarok elleni világbajnoki mérkőzésre készült.

Prága: A Slavia biztosan tör a bajnokságra, mert a Sparta újra pontot veszített. Slavia-Nachod 6:1, Sparta Teplitz 1:1 (1:0). Bohemians-Zidenice 2:2. Kladno-Cehie Karlin 2:1.

Bécs: Austria-Admira 5:2. Hakoah-Libertas 1:1. A bajnokság kérdése nyílt. Egyaránt nyerheti az Admira, Rapid és az Austria.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lel.

Oktatás.

Láposy zeneiskola kezdő, zongora és zeneelméleti tanszakkal, Oradea, Strada Simeon Stefan 20. sz.

Különléle.

Ciászul olc-on tanítok. Str. Vlaiața 11. szám alatti akácsonon. Jelentkezni lehet délután hat óráig. Kettenburg Tekla.

Zenker Margit szabászati iskolájában újabb tanfolyam kezdődik ápr. 1-én Parcul Carmen Silva No. 2.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Nyomatványokat útánvos aron, csinos kivitelben készít a **Szent László nyomda Rt.** Oradea, Katolikus Kör.

Lakás

Modern sötét ebédit kezesek. Oradea, Str. Bratianu 18.

Kétszobás lakások meltek helyiséggel azonnal kiadók. Oradea, Strada Dr. Ioan Ciordas 38. sz.

Állalkalmazás

Ugyes megbízható kiadó mat azonnaira felvesz Mokos kelmefestő. Str. Tace Ionescu 18.

Ugyes megbízható mindenes keresek azonnali belépésre Steger. Strada Dr. Ciordas 38.

Kertrendezést, alakítást vállal, terveket készít
SZEKELY LAJOS
műkertész
ORADEA, Bui. Reg. Ferdinand 26.
(Pénzügyvizsgálattal szemben).

Meglepetések a magyar profiligában

A Bocskai döntetlenre játszott a Nemzetivel, a Somogy kilenc emberrel is győzött a Kispest ellen

Budapestről jelentik: A magyar profibajnokság tegnapi fordulóján a Bocskai leadott egy pontot a Nemzeti ellen. A Budai „11” hétről-hétre javul, a Kispest ellenben teljesen visszaesik, le van törve a csapat. Eredmények:

Bocskai-Nemzeti 1:1 (1:0). Nagy irammal kezdett a Bocskai, Vincze belötte a vezető gólt is, de szünet után visszaestek és Bikány egyenlített, sőt az utolsó percekben a Nemzeti egy 11-est is kihagyott.

Somogy-Kispest 2:0 (2:0). Kaposvár. Berecz és Kocsis a góllövők. Váli, a Somogy kapusa az I. félidő 30. percében kulcsfontosságú szünetet szenvedett és Joós állt be kapuba.

Hungária-Attila 2:0 (2:0). Kardos és Szabó III. góljaival a Hungária már az első félidőben bebiztosította a mérkőzést. A II. félidőben Pap (Attila) mellőlött egy 11-est.

Budai „11”-Szeged FC 3:1 (2:0). Szeged. Szeged hatalmas fölényét a 18:0-ás kornerarány is igazolja, mégis a Budai két gólkülönbséggel győzött. Góllövők: Szancsik és Röck (2), illetve Havas.